

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

2 BŘEZEN / DUBEN 2018
55. ROČNÍK
15 Kč

SNAD PŘILETÍ ČÁP A VRÁTÍ SE VLAŠTOVKY

Zahřívají nás první jarní paprsky, sluníčko nás láká ven a na zahrádky. Chřipková epidemie ještě úplně neskončila a mimo jiné zkomplikovala i toto číslo zpravodaje. Chtěla bych se vám, milí čtenáři, omluvit, že v tomto čísle nenajdete slibovaný příspěvek o Mysliveckém spolku. Důvodem je právě nemoc pisatele. Kvůli nemoci se musely odložit i dvě akce chystané v našem městě. Křest nové knihy Z. Mrkáčka a K. Broulíka – „Ptáci skalních měst Českého ráje“, je přesunut na pátek 11. 5. Přesunuta musela být i cestopisná beseda s projekcí – „Maroko“. O novém termínu vás budeme informovat.

Příchod jara má mnoho z nás spojen i s návratem stěhovavého ptactva. A jelikož čapí hnízdo u St. Lhoty je pro ptáky nebezpečné a již nevyužívané, rozhodlo se vedení města pořídit hnízdo nové. O jeho instalaci se více dočtete v příspěvku P. Buchala na straně 6. V době, když jsem psala tento článek, přibýlo na hnízdě jen pár větviček, ale čáp nikde. Pevně věřím, že si naše čapí hnízdo najde svého prvního nájemníka.

Těším se i na přilet vlaštovek, které každý rok mile oživí sobotecké náměstí svým švitořením. Nejvíce jich hnízdí na Šrámkově domě. Z informačního centra máme vyzorováno, že stihnou vyvést i dvojce mláďata v jednom roce. Sice je po nich nepořádek, ale i pro turisty jsou atrakcí.

Pro turisty a sběratele, kteří navštíví naše město, je velké lákadlo i nová výroční turistická známka a vizitka vydaná kulturním střediskem Sobotka. S tak kladným přijetím těchto upomínkových předmětů jsme ani nepočítali. Více se dozvíte v článku R. Vokounové na str. 27.

Foto: R. Ropek

K výročí a oslavám města i republiky nepochybně patří také výzdoba města. Uklízecí vozy Technických služeb města již vyjely a snad po nich zůstanou jen čisté ulice a chodníky. O veřejná prostranství se jistě postarají také zaměstnanci města. Jsem si jista, že ani letos nezklame cukrárna Stáza se zahrádkou a květinovou výsadbou. Stejně tak hotel a restaurace Pošta v podloubí před vchodem přivítá návštěvníky osázenými, rozkvetlými truhlíky. Snad je zlodějčiek

květin z loňského roku neodradí. Bylo by hezké, kdybychom se všichni ve výročním roce města pokusili naše městečko zkrášlit, uklidit, rozkvést. I v Sobotce máme pár objektů, které bohužel na krásu městu nepřidají, a to mi připomíná komedii Z. Trošky „Slunce, seno...“ a scénu s malováním kulis. Snad to v Sobotce nebudeme potřebovat.

*Krásné jaro v příjemné Sobotce
Vám přeje*

Pavla Havlová

OBSAH

Snad přiletí čáp i vlaštovky	1
RADNICE INFORMUJE	3 – 5
200 let sobotecké lékárny	7 – 8
Čas v nás	9
Čas, čas, čas ...celý den běhá po kolečkách všech hodin...	10
Figurky Jivínských Štefanů jsou rozdány	10
Aleš Fetters slaví 85. narozeniny	11
Vladimír Merhaut	11 – 12
Byl nejen soboteckým starostou...	12 – 13
Vzpomínka na pana odb. učitele Václava Frýbu	13 – 14
Josef Jirků	14
Rozhovor s Tomášem Grindlem aneb sedm otázek pro sedmdesátníka	15 – 16
Sobotečtí baráčníci	17
Změna po pětadvaceti letech	17 – 18
Noc kostelů v Sobotce	18
ŠKOLNÍ STŘÍPKY	19 – 22
Sobotka – recitační velmoc?	22 – 23
KNIHOVNA	23 – 24
SPORTOVNÍ RUBRIKA	
Ten, který si dokázal splnit svůj sen...	25 – 27
MIC INFORMUJE	27
SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ	
Kulturní kalendář	28
Blahopřejeme	28
Jubilea	28
Opustili nás navždy	29
Vzpomínáme	29
Kulturní a společenské akce v Sobotce a okolí	30

ZŠ Sobotka – recitační soutěž

Jivínský Štefan – J. Jirků, oceněný kyticí za dlouholetý počin.

Sobotečtí baráčníci a oslava MDŽ v Domově s pečovatelskou službou – foto: J. Hořák

RADNICE INFORMUJE

STAVEBNÍ ÚPRAVY DOMU ČP. 5 NA NÁMĚSTÍ MÍRU – STARÁ RADNICE

V lednu začala rekonstrukce celého I. patra staré radnice. Zde vzniknou 3 nebytové prostory k pronájmu – kanceláře, ale jednoduchými úpravami lze z kanceláří udělat malometrážní byty. Během bouracích prací byly odstraněny nepůvodní příčky, podlahy a stropy. A právě stropy připravily překvapení v podobě několika nosných trámů kompletně napadených dřevomorkou, které bude nutné vyměnit. Opravy poté budou pokračovat vybudováním nových podlah, zateplením stropů a instalací nových rozvodů vody, odpadu, elektřiny, nového vytápění. Díky vícepracím v podobě výměny napadených trámů se celkové náklady určitě vyšplhají nad vysoutěžených 6,3 mil. Kč. Termín dokončení je stanoven na 31. 8. 2018.

POD ULIČKOU

V průběhu měsíce května se začne s opravou pěší cesty v ulici Pod Uličkou, která se nachází v městské památkové zóně a spojuje Malé náměstí, ulici Šafraňnice a Zahradní ulici.

VODOVOD KDANICE

Na konci ledna město obdrželo objednanou projektovou dokumentaci na zavedení vodovodu do Kdanic a hned v únoru byla vyhlášena výzva k podání nabídky, kterou podalo celkem 5 uchazečů. Nejnižší nabídku podala firma Sta-

voka Kosice, a.s. za cenu 4 610 592 Kč bez DPH. Zároveň byla na konci března podána na Krajský úřad Královéhradeckého kraje žádost o dotaci, která by hradila 50-70% nákladů. S realizací se počítá na podzim 2018 a na jaře 2019.

POKRAČOVÁNÍ REKONSTRUKCE SPORTOVNÍHO AREÁLU

Rekonstrukce tenisových kurtů a vybudování beachvolejbalového hřiště se s ohledem na průtahy na straně zpracovatele realizační a soutěžní dokumentace a dále s ohledem na kapacitní vytíženost dodavatelů posouvá z jara 2018 na září 2018. Je nám to velmi líto, ale taková je už doba. S problémy typu nedostateč-

ných kapacit a prodloužení termínů se ale potýkáme napříč všemi dodavateli.

V současné době finalizují projektové práce na celkovou přestavbu objektu čp. 532 na stadionu (fotbalové kabiny, ubytování, byt správce + další prostory). Realizace bude zahájena ještě ve zbytku roku.

Očekáváme rovněž rozhodnutí ze strany Ministerstva pro místní rozvoj (MMR), u kterého jsme podali žádost o dotaci na workoutové hřiště. Z celkového objemu investice kolem 450 tis. Kč by dotační titul hradil 70%. MMR posunulo termín vyhodnocení žádosti na duben 2018.

NÁKUP NOVÉHO HASIČSKÉHO AUTA

Město v rámci vyhlášení dotační výzvy MAS Český ráj a Střední Pojizeří – IROP – Prevence rizik a katastrof v září 2017 podalo žádost o dotaci na pořízení nové velkokapacitní hasičské cisterny. Dne 13. 3. 2018 byla žádost o podpo-

ru schválena a projekt „Pořízení velkokapacitní požární cisterny na dopravu vody pro JSDH Sobotka“ byl vybrán k financování. Znamená to ještě připravit zadávací dokumentaci pro realizaci veřejné zakázky, vybrat dodavatele

a počkat na dodání cisterny. V ideálním případě by cisterna mohla být dodána zhruba za rok. Tato dotace pokryje cca 7 mil. Kč z předpokládaných 8,1 – 8,3 mil. Kč, které cisterna stojí.

STŘECHA MYSLIVNY POD HUMPRECHTEM

Tato kulturní památka je dlouhá léta ve špatném technickém stavu. Po loňském statickém zajištění celé budovy a opravě prasklých kleneb se letos na podzim bude pokračovat s novou střechou, která bude po dohodě s pa-

mátkáři z břidlice. V únoru proběhlo výběrové řízení na dodavatele rekonstrukce střechy a nejnižší nabídku podala firma Durango s.r.o., Liberec za cenu 1 318 956 Kč bez DPH. 400 tis. Kč z této částky bude hrazeno prostřed-

nictvím stejné dotace, jakou jsme vloni úspěšně použili při sanaci statických poruch objektu – Program Ministerstva kultury „Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností“.

REVITALIZACE ZÁMKU HUMPRECHT

V březnu 2016 byl Ministerstvem pro místní rozvoj vyhlášen dotační titul Revitalizace národních kulturních památek z Integrovaného regionálního operačního programu. Humprecht je národní kulturní památkou (NKP) od roku 2008 a velkou motivací, proč žádost o dotaci do tohoto programu podávat, byla skutečnost, že se asi tři měsíce jevílo, že objekt myslivny pod Humprechtem, jenž je v havarijním stavu a je veden v databázi kulturních památek Národního památkového ústavu veden pod Humprechtem, bude možné do revitalizace rovněž zahrnout. Rozklíčování, zda myslivna bude, či nebude uznatelným výdajem v rámci tohoto programu, trvalo odborníkům z památkové péče až do června 2016, kdy tato naděje definitivně pohasla. Mimo to projektová dokumentace na revitalizaci samotného Humprechtu nevznikala lehce, proto město nestihlo žádost podat v prvním možném termínu – tedy v říjnu 2016. V průběhu zimy 2016/2017 byla dokumentace dokončena a žádost do Výzvy č. 52 – Revitalizace vybraných památek II. z Integrovaného regionálního operačního programu byla na Ministerstvo pro místní rozvoj podána 27. 3. 2017 s celkovým finančním objemem 47 mil. Kč vč. DPH.

Tato částka obsahovala opravu cihelných a dřevěných podlah, opravu všech oken, opravu dveří a mříží, celkovou restauraci omítek, temperaci 4 místností, nové točité schodiště do krovu, přebudování celé elektroinstalace, částečnou opravu střechy a fasády zámku, obnovu zahrady v místě terasy, zpřístupnění nového prostoru v podkroví věže, pořízení nábytku, židlí, stolků, vitrín pro umístění exponátů, audio a video techniky, vč. infokiosků, zabezpečení památky, modernizaci pokladny, digitalizaci památky pro budoucí generace a zpřístupnění zámku v zimním období. Zásadní informací je, že částka 47 mil. Kč by byla dotována z 90%.

V průběhu zimy 2016/2017 se zároveň ujasnilo, že Místní akční skupina Český ráj a Střední Pojizeří připravuje obdobnou výzvu ze stejného programu – IROP, pouze konkretizovanou na území MAS, což znamenalo mnohem větší šanci dotaci získat, ovšem za cenu výrazné redukce celého projektu, protože původní celková alokace finančních prostředků v této výzvě byla jen 3 mil. Kč a možnými žadateli bylo sedm subjektů v rámci regionu v působnosti MAS. I proto bylo rozumné na původním projektu pracovat dále a podat žádost 27.

3. 2017. Vyhlášení dotačního titulu ze strany MAS se oddalovalo tak, že byl nakonec vyhlášen až v září 2017. Nicméně alokované prostředky se mezitím zvedly na 10 mil. Kč a především se postupně začalo ukazovat, že jediným uchazečem bude zřejmě jen Humprecht. V tomto světle jsme na výzvu z MAS samozřejmě nahlíželi úplně jinak, než půl roku před jejím vyhlášením, kdy se o původní 3 mil. Kč mělo ucházet několik objektů. Takže žádost na Revitalizaci zámku Humprecht byla na MAS podána 11. 9. 2017 (přesněji tedy „3. výzva pro MAS Český ráj a Střední Pojizeří – IROP – Záchrana kulturního dědictví“).

Projektová dokumentace této žádosti s rozpočtem ve výši 10 mil. Kč obsahuje částečnou opravu cihelných a dřevěných podlah, částečnou opravu dveří a mříží, částečnou restauraci omítek, temperaci 4 místností, nové točité schodiště do krovu, přebudování části elektroinstalace, obnovu zahrady v místě terasy, zpřístupnění nového prostoru v podkroví věže a modernizaci pokladny. Zmíněná dotace pokrývá částku 10 mil. Kč z 95%.

Pro odlišení jsme obě verze pracovních pojmenovali jako velká a malá varianty revitalizace zámku.

Na začátku roku 2018 jsme tedy byli v situaci, kdy jsme očekávali zpožděné vyhodnocení velké varianty, ale v konkurenci všech významných českých a moravských národních kulturních památek jsme v úspěch příliš nevěřili a více nadějí vkládali do malé varianty. O to větší překvapení bylo, když jsme 23. 1. 2018 obdrželi zprávu, že naše žádost do velké varianty byla schválena a projekt byl vybrán k financování. Toto – vzhledem k výši investice i plánovanému rozsahu čtyř let realizace a pěti let udržitelnosti podmínek sledovaných dotací – naprosto zásadní věc si samozřejmě vyžádala jednání a rozhodnutí celého zastupitelstva města. Rozhodnutí zastupitelstva mělo spočívat v usnesení, zda podpořit velkou, či malou variantu. Zastupitelstvo na svém veřejném zasedání 15. 3. 2018 hlasovalo pro návrh uložit starostovi a místostarostovi realizovat kroky potřebné k získání dotace na akci Revitalizace zámku Humprecht: 3. výzva pro MAS Český ráj a Střední Pojizeří – IROP – Záchrana kulturního dědictví a současně nečinit další kroky za účelem realizace akce Revitalizace zámku Humprecht: Výzva č. 52 - Revitalizace vybraných památek II. z Integrovaného regionálního operačního programu. Jinými slovy – zastupitelstvo se rozhodlo v poměru hlasů 12:1 podpořit malou variantu. Tomuto rozhodnutí předcházely dvě více jak dvouhodinová pracovní jednání zastupitelstva, na kterých se probírala všechna pro a proti obou variant. Jako starosta považuji toto rozhodování za nejsložitější za celou dosavadní dobu ve funkci. Rozhodně to nebylo vybírání mezi černou a bílou variantou, kdy je člověk o té jedné přesvědčen bez výhrad. Já jsem tedy navrhl zastupitelstvu znění usnesení s následným více než hodinovým komentářem. Protože si velmi dobře uvědomuji důležitost tohoto rozhodnutí, dovoluji mi výjimečně uvést alespoň základní skutečnosti, které byly diskutovány s výše uvedeným výsledkem následného hlasování.

U velké varianty mezi rizika patří to, že 50% celého finančního objemu (tedy 23 mil. Kč) tvoří restaurátorské práce, které nebude snadné vysoutěžít v situaci, kdy bude do konkurenčního

prostředí s omezeným počtem kvalifikovaných osob vloženo ze strany poskytovatele dotace – Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) 3 miliardy korun v jeden čas. Současně jsou to práce nejnáhylnější k neočekávaným změnám a vzniku víceprací. Ty jsou samozřejmě nutně spojené s žádostí na MMR o schválení změn, včetně jejich ocenění a následného prodloužení termínu rozporované etapy prací. Těch etap je ve velké variantě 8 v objemu 5,0 - 8,5 mil. Kč. Těmito průtahy se pak navyšuje objem prostředků nutných k předfinancování ze strany města. Navyšuje se jednoduše počet etap, které jsou předfinancovány městem, protože pokud jsou počáteční etapy (s dominancí restaurátorských prací) rozporovány ze strany MMR (a tedy nepropláceny), další práce etapy mezitím pokračovat musí. V každém případě by bylo nutné vzít si pro potřebu předfinancování úvěr, a to ve výši min. 12 mil. Kč, které by byly dostatečné pouze v případě, že nedojde k výše uvedeným problémům. Ze zkušenosti s jakýmkoli dotovanými akcemi lze s nejvyšší mírou pravděpodobnosti předpokládat, že k nim dojde (zvláště u tohoto druhu projektu) a pak by se mělo jednat o úvěr výrazně vyšší (např. 20 mil. Kč). To samo o sobě nemusí být vnímáno až tak negativně, protože město je aktuálně bez úvěru. Nicméně rozhodně by došlo řekněme ke znatelnému „zatunutí“ města ve vztahu k ostatním zcela jistě potřebným akcím. Jedná se hlavně o dokončení sportovního areálu, pokračování dalších etap kanalizací, pokračování v celkové opravě objektů na jižní frontě náměstí (čp. 5 a čp. 6 jsou ve 2. patře mnoho let nevyužívané), celková oprava čp. 219, parkoviště před poštou a parkoviště pod divadlem spojené s opravou horní části ulice Boleslavská, kompletní oprava Tyršovy ulice s přeřešením dopravy v tomto místě. Na tyto uvedené akce jsou rozpracované projektové dokumentace. Dále jsou požadovány opravy dalších ulic (J. Glazarové, Za Školou). A v neposlední řadě je nutné zmínit nejnáročnější projekt v příštích letech, a tím je oprava náměstí Míru. Jeho náročnost spočívá především v tom, že sebou strhne evidentně

nutnost nového řešení dopravy v centru, spojenou se změnami ve vlastnictví a třídách komunikací. Uvedené projekty si vyžádají také své prostředky, ale i velkou potřebu času, kterou vedení města bude muset těmito projektům věnovat. Jakmile by došlo během realizace velkého projektu Obnovy zámku Humprecht k průtahům v proplácení jednotlivých postupně realizovaných etap, tak to samozřejmě zasáhne celkové možnosti realizace ostatních projektů (finance, kapacita vedení města).

Další velmi nepříjemnou věcí je nutnost držet v zámku po dobu udržitelnosti projektu (5 let od dokončení) zimní provoz vymezený minimálně 3 dny v týdnu á 6 hodin. To je samozřejmě věc, která s sebou nese nároky na posílení personálního obsazení a tedy i mzdové náklady. Dále náklady na vytápění ale i na údržbu veškerých cest v okolí ve schůdném stavu. Nutnost zimního provozu u malé varianty odpadá.

Jedním z hlavních cílů projektu je zdvih návštěvnosti, a to o 3000 návštěvníků za rok u velké varianty a 500 za rok u malé varianty. Tento zdvih se samozřejmě účtelně dokládá.

V kontextu výše uvedených skutečností zastupitelstvo přijalo usnesení výše uvedené, které nás pověřuje konáním dalších kroků směrem k malé variantě projektu obnova zámku Humprecht.

O velké variantě se tedy dá smýšlet jako o velké příležitosti, ale také jako o obrovském balíku potíží. Proto tedy rozhodování nebylo jednoduché.

Za velmi důležité považuji skutečnost, že před několika dny jsme se na MMR dostali do stavu, že obě varianty projektu jsou schválené a nemusíme provést závazný výběr mezi nimi do konce března 2018 (tento požadavek tedy naplňoval program zasedání zastupitelstva dne 15. 3. 2018), ale nově až do konce září 2018. Je zde tedy ještě možnost, že na základě možných podnětů od zastupitelů se k celé věci budeme vracet ještě jednou, a to v situaci, kdy na rozhodování bude více času.

Ing. Lubor Jenček, starosta
Bc. Jan Janatka, místostarosta

ČÁPI V SOBOTCE

Dne 15. března v ranních hodinách jste mohli spatřit na západním okraji Sobotky nepříliš běžný obraz – a sice vztyčení nového čapího hnízda.

Na pozemku města Sobotky byl postaven třinácti metrový betonový stožár, na jehož vrcholu byla umístěna kovová obruč jako konstrukce pro čapí hnízdo se základním výpletem z proutí. Hnízdo připravil a namontoval ornitolog pan Vaněk ze záchranné stanice pro zraněné živočichy na Huslíku. Pan Vaněk se vyjádřil k umístění hnízda: „Je na tak pěkném místě, že být čápem, nastěhoval bych se sám...“

Impulsem ke stavbě nového hnízda byla potřeba vytvořit náhradu za nepoužitelné čapí hnízdo, které je nedaleko – a nad kterým čápí již 2 roky na jaře marně krouží. Vyčištění a úprava starého hnízda již dle ornitologa není vhodná.

Na akci dále spolupracovali: MÚ Jičín, odbor životního prostředí, VČE-Montáže a, s. Pardubice – středisko Jičín, Ekocentrum Huslík, Město Sobotka a Agropodnik a.s. Jičín.

Naší snahou bylo vrátit tyto krásné ptáky do krajiny v této lokalitě.

Hnízdo najdete nedaleko nádraží v Sobotce pod železničním přejezdem bez závor na okraji louky „Na bubnu“ poblíž oplocení Agropodniku a.s.

Děkujeme všem zúčastněným a doufáme, že se k nám čápí vrátí.

Petr Buchal, město Sobotka

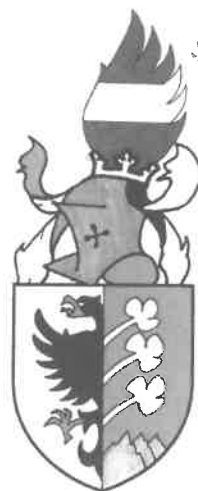
ZPRÁVA O ŠESTÉM A SEDMÉM PODVEČERU CYKLU MODRÁ KREV SOBOTECKA A POZVÁNÍ NA OSMÝ

Šestý podvečer našeho cyklu 23. února 2018 byl věnován hraběcímu rodu Schliků. Poprvé jsme opustili pány sídlící na Kosti a přesunuli jsme se jihovýchodním směrem na Jičíněves, Kopidlno a Staré Hrady, neboť zdejší pánové vlastnili Samšinu, Drštěkryje a další obce této části Sobotecka. Poutavou přednáškou o nich si připravila a dokonale spatra přednesla **Mgr. Lucie Rychnová, Ph.D.**, kunsthistorička z pražské Vysoké školy chemicko-technologické a naše krajanka. Svůj výklad doprovázela výbornou dokumentární prezentací. Nastínila historický vývoj Schliků od 14. století, připomněla nám nejvýznamnější osobnosti rodu a soustředila se na jeho stavební činnost na Jičínsku v 17. a 18. století. Odborný i řečnický výkon mladé historičky odměnilo posluchačstvo

nadšeným potleskem, zaznělo i několik dotazů.

Bylo přítomno asi 120 návštěvníků, podepsaných bylo tentokrát 108. Bylo to pro pořadatele znovu milé překvapení, neboť jsme se obávali důsledků chřipkové epidemie. Kvůli ní se skutečně omlouvalo několik věrných návštěvníků. Řada posluchačů přijela opět z Prahy, Turnova, Jičína, Mladé Boleslavi, Lázní Bělohradu, Libáně, Kněžmosta atd.

Z pracovních důvodů jsme museli omluvit patronku podvečera, paní prof. PhDr. Milenu Lenderovou, a ze za-

hraničního zdravotního pobytu jsme dostali pozdrav pana Ing. Františka Schlika. Bohužel jsme nemohli náležitě přivítat další příslušnici rodu, skromnou paní Ilonu Schlikovou, která nám svou přítomnost utajila stejně jako pan JUDr. Pio Kinsky dal Borgo z Chlumce nad Cidlinou.

Ten byl také patronem dalšího, již sedmého pokračování našeho cyklu. Konalo se v pátek 23. března 2018 v 18 hodin v sále spořitelny v Sobotce. Zahájila je jako vždy sobotecká knihovnice Bc. Magda Šrůtová. Vrátili jsme se opět na Kost

a seznámili jsme se s majiteli hradu ze sprízněných rodů Netolických z Eisenbergu, Vratislavů Netolických, dal Borgo Netolických a Kinských dal Borgo. Tentokrát nás zradila technika, takže k přednášce nemohla být promítána připravená prezentace. Návštěvnost byla již tradičně vysoká, celkem 103 zapsaných posluchačů. Nejvzdálenější byl tentokrát krajan pan Zbyněk Šolc, který přijel až z Moravy, z Nového Jičína. Mezi hosty nám nepoznaná a neuvítaná „proklouzl“ pan senátor ing. Tomáš Czernin. A kolik účastníků má stále naději získat diplom a odznak Patriot Sobotecka? Sedm podvečerů navštívilo 25 věrných a vděčných posluchačů; jen jednou vynechalo 17 zájemců.

Úvodem tohoto podvečera pozdravil přítomné pan **JUDr. Pio Kinsky dal Borgo**, ukázal také několik důležitých historických dokumentů z rodinného archivu. S osudy zmíněných rodů kosteckých pánů i s jinými zajímavostmi nás seznámil ve vynikající přednášce **univ. prof. PhDr. Jan Županič** z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Rozebral jejich historii, působení nejvýznamnějších příslušníků, hospodaření i dramatické osudy ve 20. století. Jako vždy byla připravena i výstavka knih týkajících se tematiky, zvláště rodu Kinských.

Příští přednáška bude věnována drobné šlechtě Sobotecka – majitelům tvrzí a zámečků v okolí, duchovním, měšťanům a kosteckým úředníkům z řad šlechty, no-

bitovaným úředníkům a důstojníkům ze Sobotecka. Dozvíte se také, že ne všichni držitelé predikátů byli povýšeni do šlechtického stavu. S tématem vás seznámí pan **JUDr. Marek Starý** z Právnické fakulty Univerzity Karlovy, patronem podvečera je **univ. prof. PhDr. Eduard Maur**. Těšíme se na shledanou v **pátek 20. dubna 2018 v 18 hodin v sále spořitelny v Sobotce**.

Podrobnosti a přesné údaje o jednotlivých přednáškách najdete průběžně na plakátech a na vývěskách MKS Sobotka i na internetových stránkách MKS a MK FŠ. Těšíme se na Vaši účast. Veškeré dotazy vám rádi zodpoví pracovníci MKS a MK FŠ v Sobotce i koordinátor celého cyklu **Karol Bílek**.

200 LET SOBOTECKÉ LÉKÁRNY

Dokončení – Nejnovější období

V roce 1989 v sobotecké lékárně zastupovali lékárníci z Jičína. Situace se zlepšila až koncem roku 1989, kdy zde nastoupil **PhMr. Václav Navrátil st.**, lékárník z Turnova (26. 2. 1920 – 8. 2. 2017) a po něm od 1. července 1991 jeho syn **Mgr. Václav Navrátil ml.** (14. 12. 1952 Turnov – 23. 11. 2014 Hradec Králové) s manželkou **Hanou**. Ten také roku 1992 zakoupil dům a roku 1993 lékárně privatizoval a postupně provedl četné stavební úpravy v celém domě. Od 1. srpna 1993 nesla lékárna opět svůj starobylý název U Strážného anděla.

Navrátilovi se snažili zachovat původní interiér, především hlavní výdejní pracoviště – lékárenskou „oficínu“, kde zařízení slouží již od roku 1904. Čas se však zastavit nedá, a tak na společném pracovním stole – „táře“ (kde byly až do poloviny 20. století nejen přijímány recepty, ale také připravovány a vydávány léky) místo lékárnických vah zaujaly počítače, čtečky čárových kódů a tiskárna účtenek.

Paní Hana Navrátilová vzpomíná: *Laboratoř, umývárna skla i sklady a sociální zařízení již neodpovídaly požadavkům hygieny a musely být upraveny podle součas-*

Manželé Navrátilovi – foto: Z. K. Marek

ných předpisů. Na recepty se ze začátku ještě vydávalo ručně. Když nešel elektrický proud (což bývalo v devadesátých letech často), zapálily se svíčky a používala se mechanická pokladna – léky se tedy mohly vydávat i bez elektřiny. Po zavedení počítačů (povinné, nařízení „shora“) se v takovém případě musí lékárna zavřít. A život ztrpčovaly i neustálé změny a nařízení, hlavně v administrativě. Týkaly se účetnictví, zdravotních a sociálních odvodů, daní, mzdových předpisů, zavedení daně

z přidané hodnoty (DPH), sběru a likvidace nebezpečných odpadů atd. Dvakrát se celostátně lékárníkům snižovala marže na léky. Lékařům se omezila možnost psaní receptů jak množstevní, tak v šíři sortimentu léků. Prodej veterinárních léků přešel takřka stoprocentně do rukou veterinářů. Malé lékárny začaly živořit a rostla potíž udržet požadovaný sortiment léků. K vydávání byly v registru jen běžné, často předepisované, ostatní byly po objednávce k dispozici do druhého dne.

Navrátilovi také rozšířili oproti socialistické povinné praxi otvírací dobu i na sobotu dopoledne, někdy i o svátcích dopoledne. V akutních případech vydávali léky i po pracovní době, nezřídka i v noci – jako to bývalo v dávných dobách běžné.

V roce 2010 pan Mgr. Navrátil onemocněl, snažil se však s ubývajícími silami mít otevřeno alespoň dopoledne, v době otevřených ordinací lékařů. Při občasných hospitalizacích muselo být bohužel zavřeno. Občas vypomáhali přátelé lékárníci. 1. září 2014 nastoupil do nemocnice k operačnímu zákroku, vážná nemoc se začala prudce zhoršovat. Domů se již nevrátil, zemřel v Hradci Králové 23. listopadu 2014. Navrátilovi tedy působili v sobotecké lékárně celkem 25 let (1989 – 31. 10. 2014).

V roce 2007 nastoupila v lékárně paní **Vlasta Kverková**, roz. Jirounková (*1. 7. 1962 v Lomnici nad Popelkou). Původně pracovala v Mateřské škole v Dolním Bousově, před nástupem do práce uklízečky v sobotecké lékárně se starala o dceru.

Po smrti Mgr. Navrátila pronajala paní Hana Navrátilová lékárnu společnosti JSC Group, s.r.o., která ji provozuje od 1. ledna 2015. Tato společnost provozuje také lékárny TRIO v Jičíně na pěší zóně a v Lomnici nad Popelkou na poliklinice. V Sobotce se střídají lékárníci **Mgr. Libor Prokorát** a **Mgr. Petra Tobolková**, dále zde působily a působí diplomované farmaceutické asistentky **Šárka Dorobantová**, **Nikola Rejfová** a **Jolana Valentová** z Benátek nad Jizerou, posledně jmenovaná jen krátce od 1. 9. do 31. 12. 2017.

Mgr. Libor Prokorát se narodil 19. května 1977 v Mladé Boleslavi. Žil v Bakově nad Jizerou, kde chodil i do základní školy. Gymnázium Dr. Josefa Pekaře v Mladé Boleslavi absolvoval v letech 1991–1994, pak vystudoval farmaceutickou fakultu Univerzity Karlovy v Hradci Králové, kde roku 2000 získal titul magistr. Potom vykonal roční základní vojenskou službu a v letech 2001–2014

působil v lékárnách společnosti BENU v Jičíně na Husově třídě a pod poliklinikou. Od 1. ledna 2015 vede lékárnou společnosti TRIO U Strážného anděla v Sobotce, kam dojíždí ze svého bydliště v Ktové. Mezi jeho záliby patří včelaření a jízda na koni.

Mgr. Petra Tobolková, roz. Dynková, (* 22. 10. 1974 v Benešově) prožila dětství v Uherském Hradišti a ve Vyškově, kde v roce 1993 maturovala na gymnáziu. Poté vystudovala farmaceutickou fakultu Univerzity Komenského v Bratislavě. Titul Mgr. získala při promoci roku 1999. Pak pracovala v lékárně ve Vyškově, kde úspěšně absolvovala i přípravu k atestaci I. stupně. Od roku 2002 žila s manželem ve Strachově a po postavení domu v Hořicích. Působila v lékárnách v Hořicích a v Novém Bydžově, stala se matkou dcer Elišky a Karolíny a od roku 2013 pracuje jako odborný zástupce a vedoucí lékárník v lékárnách společnosti TRIO v Jičíně a v Sobotce.

Šárka Dorobantová, roz. Přibylá, (* 14. 12. 1977 v Jičíně) žije od dětství v Mnichově Hradišti. Vystudovala chemickou školu v Neratovicích, v letech 1993–1995 pracovala jako chemik – laborant a v roce 1997 po absolvování nástavby složila úspěšně maturitní zkoušku. Pak byla zaměstnána jako chemický laborant v Tibě Josefův Důl a v roce 2002 začala pracovat v lékárně v Mnichově Hradišti. Dodělala si odborné vzdělání na soukromé škole Mills v Brandýse nad Labem a v roce 2004 nastoupila v Mladé Boleslavi jako diplomovaná farmaceutická asistentka v lékárně Pharmaland. V roce 2009 přešla tamtéž do lékárny Dr. Max. Od 1. února 2015 pracuje v lékárně U Strážného anděla v Sobotce a občas zastupuje v další lékárně společnosti TRIO v Lomnici nad Popelkou. Mezi její koníčky patří volejbal, jízda na motorce a na koni.

Soboťačka **Nikola Rejfová** (*13. 9. 1990) studovala v letech 2006–2014 na Střední zdravotnické škole v Mladé Boleslavi, na Fakultě zdravotnických studií Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem a vyšší odborné studium ukonči-

la na Vyšší odborné škole zdravotnické v Praze. Praktikovala v řadě zdravotnických zařízení v Jičíně, Mladé Boleslavi, Sobotce a Libošovicích, do zaměstnání nastoupila 1. září 2014 v Lékárně TRIO v Jičíně. V současné době je na mateřské dovolené, s přítelem Lukášem Picem mají syna Lukáše. Bydlí v Černé u Pardubic.

Na Farmaceutické fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové vystudovala obor **Mgr. Marcela Müllerová**, roz. **Zogalová** (*18. 11. 1967 v Jičíně), Soboťačka, která působí v Čakovicích u Prahy.

A určitě bychom se měli zmínit i o známé spisovatelce a lékárnici **RNDr. Marii Kubátové**, roz. Kutinové (8. 8. 1922 – 6. 6. 2013), která působila v Kablíkově lékárně ve Vrchlabí a často zajížděla do Sobotky na besedy pro veřejnost i pro školu, účastnila se několika ročníků festivalu Šrámkova Sobotka a o městě i o Humprechtu mnohokrát psala.

Co říci závěrem? Snad jen popřát sobotecké lékárně, aby dokázala přežít i v éře silných řetězcových a nově také internetových lékáren, a to minimálně dalších 200 let. Ať nad ní Strážný anděl drží ochrannou ruku!

Poděkování: Za informace při shromažďování podkladů zvláště pro nejnovější období děkujeme dámám a pánům (bez uvádění titulů) Evě Bílkové, Mileně Běličové, Aleně Daňkové, Šárce Dorobantové, Martě Felklové, Marii Hoferikové, Květě a Jiřímu Hořákovým, Ludmile Ječné, Vladimíře Ječné, Josefu Jirků, Haně Kábové, Miroslavu Kejmarovi, Evě Kordové, Marii Košelkové, Zbyňku Krámkovi ml., Vlastě Kverkové, Marii Mánkové, Radce Najmanové, Haně Navrátilové, Ivaně Paříkové, Liboru Prokorátovi, Nikole Rejfové, Petře Tobolkové, Evě Tomáškové, Emilii Vránové a Karlu Zogalovi. Zároveň prosíme všechny čtenáře, kteří zjistili v seriálu nějaké chyby a opomenutí nebo kteří mohou přispět i drobnými doplňky, aby nám je sdělili.

Karol Bílek, Olga Bičíšřtová

ŠRÁMKOVA SOBOTKA

62. ROČNÍK FESTIVALU ČESKÉHO JAZYKA, ŘEČI A LITERATURY

30. 6. – 7. 7. 2018

Téma: Čas v nás

Hodiny s průsvitným ciferníkem, které se na sobotecké radnici rozsvítily roku 1865, symbolizují moderní pojetí času: času měřeného, ubíhajícího a mizějícího v nenávratnu, času lineárního, který nahradil cyklický čas přírody. S rozšířením osobních hodinek jsme začali spěchat a mít málo času... Cyklické

pojetí času je však stále přítomno v našem prožitku světa, v opakujících se rituálech i v jazyce. Žijeme v čase, dospíváme, stárneme a pozorujeme procesy vzniku, zrání a zániku. Jako jednotlivci i společnost máme paměť, tradice a zároveň hledíme do budoucna. Pečet času v sobě nesou i kulturní díla a specificky to reflektují jejich čtenáři, diváci, poslu-

chači. Čas sám se stává námětem uměleckého zpracování. Letošní 62. Šrámkova Sobotka se ve svém programu ptá: Jak času jako lidé i jako Evropané a Češi rozumíme? Co v čase přetrvává a co se mění, co o našem chápání času říká historie, jazyk, literatura a divadlo? Jaký je vlastně ČAS V NÁS?

J. Bílek

VELIKONOČNÍ POZDRAV ZE SOBOTKY

Vážení čtenáři,

přijměte malou ochutnávku velikonočních pohlednic se soboteckou tematikou. Pohlednice patří mezi nejnovější přírůstky do sbírky manželů Jana a Zdeny Doudových. Pohlednice s budovou spořitelny a Jičínské ulice je z roku 1941 a byla poslána z Dolního Bousova do Neratovic. Druhá pohlednice se zámek Humprecht v pozadí je z roku 1943 a byla poslána ze Sobotky do Prahy.

V dnešní době je zaslání pohlednic spíše vzácností, ano, jsou jiné možnosti. Ale posuďte sami. Je to krásná podívaná.

Redakce děkuje manželům Doudovým za spolupráci a zapůjčení pohlednic.

ČAS, ČAS, ČAS... CELÝ DEN BĚHÁ PO KOLEČKÁCH VŠECH HODIN....

Přispějte, prosím, i vy, ke stylové tváři letošního festivalu Šrámkova Sobotka, které nese téma Čas v nás.

Vyhlašujeme veřejnou sbírku všech nepotřebných budíků, hodin a hodinek.

Máte-li doma jakýkoli měřič času, budeme vděční, když ho odložíte v Městském informačním centru v Sobotce na náměstí.

I nefunkční modely z jakékoli doby jsou vítány.

Samozřejmě, že vámi zapůjčený či darovaný předmět se bude těšit na vaši festivalovou návštěvu a čestně prohlašujeme, že nezneužijeme ani jedno ozubené kolečko.

Předem vám děkuje tvůrčí tým zahájení/zakončení festivalu.

FIGURKY JIVÍNSKÝCH ŠTEFANŮ JSOU ROZDÁNY

Každoroční udílení dřevěných figurků Jivínských Štefanů za pozoruhodné počiny a dlouhodobou činnost v kultuře se letos 25. února konalo v hořickém Domě kultury Koruna.

Štefanem za dlouhodobou činnost porota ocenila Oldřišku a Jana Tomíčkovy z Hořic. Manželé Tomíčkoví byli nominováni za dlouhodobé zásluhy hned několikrát, ale samostatně, ovšem jako nerozlučný pár se podílejí na spoustě nejenom kulturních, společenských, ale i vzdělávacích programů

s přesahem do zahraničí. Porota složená ze zástupců obcí se proto poprvé rozhodla na sloučení nominací a ocenění tohoto manželského páru.

Vítězem kategorie počín roku 2017, kdy o laureátovi rozhoduje los, se překvapivě stala Základní a mateřská škola Na Daliborce v Hořicích, která byla nominována hned čtyřikrát. Obě figurky tedy zůstaly na domácí půdě.

K udílení cen také neodmyslitelně patří předání tří kytic, kdy porota vybírá z dlouhého seznamu nomino-

vaných. Květiny pro zámeckou paní si na letošním předávání převzala kastelánka zámku Humprecht, Dagmar Faměrová, která byla nominována hned čtyřikrát za trvale laskavý přístup k návštěvníkům, průvodcům a účinkujícím, za krásné pořady na zámku připravované s láskou a citem, za starost o drobné památky Sobotecka. Dagmar Faměrová při té příležitosti představila přítomným divákům bohatý program připravený na nadcházející turistickou sezonu.

Druhá květina byla předána muži, který byl nominován v kategorii za dlouhodobé zásluhy. Jeho koníčkem je mapování historie Markvartic a okolí, studium v archivech a muzeích, vyprávění pamětníkům, shromažďování dokumentů, starých fotografií, pořádání přednášek, ale tím výčet rozhodně nekončí. Tím mužem není nikdo jiný než Josef Jirků ze Sobotky.

Poslední květina byla předána knězi ze Železnice páněmu Josefu Kordíkovi.

Poděkování organizátorů letošního 22. ročníku Jivínského Štefana patří Střední zahradnické škole Kopidlno za krásné květinové vazby, které jsou každoročně oceněným předávány, Kulturnímu a vzdělávacímu centru Kopidlno a Městskému úřadu Kopidlno za tisk a přípravu nominací a městu Hořice za skvěle připravený program. V této chvíli ještě není rozhodnuto, kde se příští ročník předávání cen uskuteční, organizátoři však prozradili, že jednájí s obcí Libošovice.

Renata Holubová

ALEŠ FETTERS SLAVÍ 85. NAROZENINY

„Nikdy jsem nezapomněl zdůraznit kouzlo krajiny – samotné Sobotky s Humprechtem, Kostí s Plakánkem [...]. Našel jsem zalíbení v poetických odpoledních na soboteckých prostranstvích i v dalších pořadech [...]. V Sobotce jsme se seznamovali s literárními díly, která bychom třeba přehlédli nebo se k nim nedostali včas. [...] Pro nás češtináře znamená profesně mnoho možnost besedovat a hovořit s literárními tvůrci. Poznali jsme jich zblízka početnou řádku [...]. Pedagog se musí, nemá-li zakrňt, stále vzdělávat, nejen rozšiřovat, ale i obnovovat a prohlubovat své poznatky. K tomu velkou měrou přispívá základní koncepce festivalu. Není příliš často zdůrazňován fakt, že nám přednášky našich předních literárních vědců, jazykovědců a dalších odborníků pomáhají udržovat se na odborné úrovni. [...] Díky Šrámkově Sobotce a přátelům z ní jsem tedy vlastně také ‚vstoupil do literatury‘, nebo aspoň do literární bibliografie. Za velmi mnohé jsem Sobotce vděčen. Mnohým mne a nás každoročně obdarovávala a dodnes obohacuje...“

Takto se Aleš Feters vyzpovídal ze vztahu k našemu městu a kraji v zamýšlení Čím mi jsou Šrámkovy Sobotky, kterým přispěl při jubileu festivalu do sborníčku Zázrak nového společenství (Městské kulturní středisko a Archiv Fráni Šrámka, 1996). Do Sobotky přijel na jedenáctou Šrámkovu Sobotku v roce 1967 a od té doby se až do nedávna na festival vracel téměř nepřetržitě. Zapadl dobře mezi Zdělance na Šolco-

vě statku, spřátelil se s Karlem Samšíňákem, Jaroslavem Šimůnkem a ostatními. Zároveň udržoval dobré vztahy s dalšími soboteckými: Marií a Václavem Hejnovými, Karolem Bílkem, Olgou Bičíštovou, Marií Sekerovou a mnoha šrámkovci. Jeho osobnost přinášela pod sobotecké nebe nejen mohutný zpěv, přínosná diskusní vystoupení, trefné otázky a připravené programy, ale i náměty k organizaci festivalu a vlastivědě. Feters patří do popředí ve skupině tvůrčích lidí, které na základě jejich životních zájmů a postojů oslovila Šrámkova Sobotka. Oni pak obohatili nejen festival, ale svou náklonnost přirozeně přenesli na město pod Humprechtem a jeho kraj. Vracejí se sem, přivádějí své přátele, působí jako naši konzulové a konzulky.

Oboustranná náklonnost, vzájemné obohacení. Ve Fetersově případě především jeho studii se vztahem k Sobotce a Fráňu Šrámkovi. Vydal je v nepřeberném odborném tisku i jako tři monografie. Jsou to: Cesty k přátelství: vzájemná korespondence Karel Čapek – Fráňa Šrámek (Československý spisovatel, 1987); Přátel Karel Čapek a Fráňa Šrámek (Středisko městské kultury, 2002); Fráňa Šrámek – voják: od anarchismu k republikánství (Středisko městské kultury, 2008). Do různých periodik napsal recenze a zprávy literárněhistorického zaměření se vztahem k Sobotce a Šrámkovi, pomohl také jako lektor. Sobotka mu poděkovala udělením Ceny města. Její předání proběhlo při Šrámkově Sobotce 2. července 2013

a bylo spojeno se křtem sborníku Panu profesorovi s úctou: pocta Aleši Fetersovi (vydalo nakladatelství Bor; mezi přispěvateli nalezneme Jana Bílka, Karola Bílka, Jana Smolku a Alenu Pospíšilovou). Vzpomínáme-li si dobře, zatím naposled u nás Feters vystoupil s přednáškou při šrámkovském matiné v lednu 2015. Bylo věnováno první světové válce, účasti Fráni Šrámka v ní a reflexi tohoto konfliktu ve spisovatelově životě a tvorbě.

Fetersova přednáška přinesla působivý zážitek. Rodí se z nabyté kultivovanosti, ze znalého zpracování látky, ze schopnosti téma podat posluchačům srozumitelně i na úrovni, odpovídajícím rétorickým výkonem. Shodou okolností tehdy došlo k organizačnímu nedopatření při rozdělení recitovaných básní. Stalo se, že jedna, podstatná a zařazená na závěr, zůstala bez interpreta. Referent ji bez přípravy přednesl sám – podmaňujícím způsobem. Přednáška gradovala, myšlenky doprovázely na cestě domů... Hovoříme tu o nadání a pili. O schopnosti oslovit, zaujmout, vštípit a ovlivnit, kterou disponují nejlepší pedagogické osobnosti. Feters potvrdil, že takovým kantorem byl. Dne 4. dubna slaví přítel Sobotky a laureát Ceny města, literární historik, vlastivědný badatel, gymnaziální ředitel, školní inspektor, učitel Aleš Feters své 85. narozeniny. Ať si je užije v nejlepší svěžesti a dál patří k našim nejbližším spolupracovníkům, k pilným dopisovatelům Zpravodaje! Ze Sobotky jubilantovi přejme hodně zdraví a síl!
Marie Sekerová – Jan Bílek

VLADIMÍR MERHAUT

Narodil se 6. března 1868 v České Třebové v rodině herců Aloise a Adolfiny Merhautové, rozené Kesslerové. Jeho otec byl ředitelem divadelní společnosti a pan Vladimír žertem říkával, že divadelníkem se stal už devět měsíců před svým narozením. Ostatně herečkou byla i jeho sestra Růžena.

V letech 1892–1905 byl členem divadelní společnosti Elišky Zöllnerové, později 1905–1908 také hrál u společnosti A. Frýdy v Brně. Následovalo angažmá v Aréně na Smíchově, kde působil nejen jako herec, ale i jako režisér pro nově ustanovený operetní soubor. Byl rovněž autorem několika

operetních libret. V roce 1911 nastoupil do Národního divadla, odtud odešel až roku 1933 do důchodu. Na jevišti vytvářel zejména postavy různých vesnických mužů, sluhů, šašků, správců, farářů, dědků, v nichž uplatnil svůj láskyplný humor. Spolu s ním v několika inscenacích hrál i jeho syn Vladimír ml. a dcera Eva.

Velmi se zabýval loutkovým divadlem, vystupoval ve vlastních maňáskových produkcích. Vyřezával loutky, v létě hrál loutkové divadlo i na prázdninovém pobytu ve Vesce. V roce 1947 byl na valném sjezdu loutkářského soustředění in memoriam poctěn diplomem za zásluhy o české loutkářství.

Jak se vlastně dostal do Vesce? Po smrti své první ženy se znovu oženil se slečnou Jaroslavou Konečnou z Vesce čp. 20. Manželství to bylo šťastné i přes velký věkový rozdíl. Jaroslava byla o 23 let mladší než on a spolu už žádné děti neměli. Prázdniny trávili u nás u manželčiny rodiny, kde pan Merhaut zapadl do vesnické společnosti. Dalším z jeho koníčků bylo fotografování. Máme snímky všech usedlostí ve Vesce, které pořídil v roce 1924. Zachytil sklizňové práce na polích, obyvatele Vesce a významné události obce. O jeho manuální zručnosti svědčil také velký model zámku Humprecht, který stával na dvorečku u čp. 20. Zajímal ho život na vesnici, rád pohovořil se sousedy, byl milým společníkem.

Jeden z jeho posledních snímků je fotografie zachycující zavěšování zvonku na nové zvoničce. Přihlížel práci

tesařů a fotografoval. Mezi řečí položil otázku, komu asi poprvé zvoneček zazvoní umíráčkem. Pak onemocněl, trpěl žlučnickými kolikami a byl opeřován v Pírkově sanatoriu v Mladé Boleslavi. Operace proběhla úspěšně, rána se dobře hojila a už se viděl zpět ve Vesce. Měl být propuštěný, když jeho život ukončila embolie. Toho se nikdo

nenadál. Zemřel v noci 14. srpna 1936 a ve Vesce oznamoval umíráček první úmrtí. Prvenství patřilo právě jemu. Pohřeb se konal 19. srpna 1936 v Praze – Strašnicích, kde byl zpopelněn. Z Vesce se tam s ním za obec naposledy rozloučil starosta Jaroslav Brixí a další sousedé.

Marie Šimůnková, kronikářka z Vesce

BYL NEJEN SOBOTECKÝM STAROSTOU K 150. VÝROČÍ NAROZENÍ GUSTAVA MAŠTÁLKY

Jméno Maštálka mělo na Sobotecku vždycky dobrý zvuk. Obzvláště ta sobotecká větev rodu. Můžeme k ní počítat již zednického mistra Josefa Maštálku z Hubojed, který v roce 1845 provedl stavební úpravy sobotecké radnice na náměstí. V Hubojedech se narodil i jeho syn Václav Maštálka (1830 – 1908), který úspěšně hospodařil v Sobotce a byl mnohokrát poctěn důvěrou spoluobčanů, kteří ho volili do významných funkcí v okresním výboru, v Občanské besedě, v Hospodářském spolku, Občanské záložně, Sokolu aj. V letech 1881 – 1889 byl starostou města.

Třetí – a bohužel poslední generaci soboteckých Maštálků představují

bratři Jindřich Gustav Maštálka (1866 – 1926) a Gustav Josef Maštálka. Známější byl Jindřich: zemský a říšský poslanec, průmyslník, mladočeský politik, národohospodář. Ještě za otcova starostování se stal roku 1888 městským tajemníkem v Sobotce; v této funkci setrval do roku 1908.

Mladší bratr Gustav Josef Maštálka se narodil před 150 lety, 20. dubna 1868, v Sobotce na náměstí čp. 193. Křestní jméno dostal nejspíš podle spřáteleného rodu majitelů mladějovského velkostatku Pabstmannů, v němž bylo velmi časté a oblíbené. Stejně jako bratr vystudoval v Jičíně v roce 1884 nižší gymnázium a pak až do smrti žil

v Sobotce, spravoval rodinný majetek a věnoval se veřejným zájmům města a své rozsáhlé kulturní a filantropické činnosti. Bydlel nadále na náměstí v rohovém domě Maštálkových čp. 193; díval se vlastně do oken bratru Jindřichovi v domě čp. 6 na opačné straně náměstí. Byl dlouholetým spolupracovníkem starosty Františka Peči a po jeho smrti roku 1915 se stal jeho nástupcem. Byl to nevděčný úkol v letech vrcholící první světové války a náročný i v letech poválečných. Mohl se naštěstí spolehnout na schopného městského tajemníka Jana Šolce a především si nechal v mnoha případech poradit od svých pražských přátel, finančníků Miloše Pel-

dy a Václava Peči. Díky této spolupráci Sobotka dobře a rozumně hospodařila, což se začalo brzy projevovat. Elektrifikace, vodovod, kanalizace, vydlážděný průtah městem, zámek Humprecht (který město získalo do svého majetku roku 1926 po první pozemkové reformě), fotbalové hřiště a sáňkovací dráha pod Humprechtem, tenisové hřiště pod obecním domem, novostavby obecního domu Na Benešově, sokolovny se sokolským hřištěm, Okresní záložny hospodářské (dnes spořitelna), Živnostenské školy (dnes Mateřská škola) a řady soukromých domů a vilek, to vše zkrášlilo město. Zastavěny byly Vodňany a ulice Na Závisti, Egrův svah. Lze jen litovat, že se nepodařilo zachránit větrný mlýn Na Bořenovách.

Snad ještě více zajímala Gustava Maštálku společenská a kulturní činnost. Od mládí měl rád ochotnické

divadlo, v němž se ale uplatnil spíše v zákulisí jako režisér a pečlivý správce divadelní knihovny, v níž opatroval nejen tištěné knihy, ale i spoustu rozepsaných rolí mnoha uváděných her. Několik let vedl i divadelní pamětníci. Společně s MUDr. Josefem Sedmidubským byl výtečným organizátorem rodáckých sjezdů, zasloužil se i o některé tisky k nim. Měl rád veselí, což dosvědčují např. jeho články o vítání pana biskupa a o leteckém pokusu v Sobotce, které napsal spolu s Janem Kubů (značka MAKU) do sjezdového sborníčku roku 1906. Byl členem a funkcionářem Jeřábkova družstva a mnoha dalších kulturních a dobročinných spolků.

Ve své funkci starosty vítal na soboteckém náměstí roku 1921 T. G. Masaryka; v krátkém rozhovoru se pan prezident zajímal i o starostova bratra Jindřicha.

Přes všechny úspěchy musel Gustav Maštálka překonávat mnohé potíže, zvláště ze strany bloku socialistických stran. Ten třeba přehlasoval návrh na udělení čestného občanství města prof. Josefu Pekařovi, proto mu Maštálka mohl k šedesátinám roku 1930 jen blahopřát a předat pozdravnou adresu. Hlásily se i finanční a zdravotní problémy, takže se 21. března 1933 vzdal po 18 letech funkce starosty (novým starostou byl 8. května 1933 zvolen továrník Josef Bacovský) a o posvícení 21. srpna 1935 zemřel. Pohřeb se konal 26. srpna, Hezky se s ním rozloučil prof. František Duchoň ve Věstníku soboteckém 5. září 1935.

Myslím, že plným právem můžeme tuto vzpomínku zakončit slovy, že Gustav Maštálka se zasloužil o město Sobotku.

Karol Bílek

VZPOMÍNKA NA PANA ODB. UČITELE VÁCLAVA FRÝBU

Říká se: Sejde z očí, sejde z mysli. Velmi často tomu tak bývá. Neplatí to však o každém, rozhodně ne o panu učiteli Václavu Frýbovi – třebaže tomu je už padesát roků, co nás opustil, třebaže za ním na věčnost odešlo už mnoho jeho žáků. Ti zbylí však nezapomínají a s nimi i další občané Sobotecka.

Měl jsem smůlu, že mne na tehdejší Střední škole chlapecké v Sobotce skoro neučil. Ale v živé paměti mám jedinou hodinu češtiny, kdy v naší třídě suploval. Od té doby vím, jak vznikaly nejstarší vesnice na Sobotecku a podle čeho dostaly svá jména. Chodil jsem i do jeho literárně-recitačního kroužku, který vedl nad rámec svých povinností. Stejně tak učil základy šachů či těsnopisu. Otiskl mi jeden z mých prvních literárních pokusů ve školním časopise Budujeme. Pomalu jsem se pak stával ještě jako kluk jeho občasným spolupracovníkem. Třeba mi svěřil zpracovat jednu relaci do místního rozhlasu, věnovanou Fráňovi Šrám-

kovi. Taktně zhodnotil sešitek mého veršování, takže jsem naštěstí pochopil, že ze mne básník nebude.

Zato ve vlastivědě jsme si náramně rozuměli, byl mým nedostižným vzorem. Slyšel jsem řadu jeho přednášek a proslovů, obdivoval jsem jeho detailní znalosti osobností Sobotecka a Jičínka, o nichž později připravoval kulturní kalendárium do jičínského Předvoje. Ochotně a rád jsem mu za svých studií v pražských knihovnách vyhledával a opisoval ve slovenských novinách příspěvky Joži Zindra, když o něm připravoval knihu. Mnoho materiálů si objednával ke studiu do soboteckého Městského archivu, kde jsem ho velmi často mohl uvítat.

Nakonec jsme úzce spolupracovali, když se podařilo založit Zpravodaj Šrámkovy Sobotky. Byl od počátku v redakční radě, nejen jako její člen, ale hlavně jako autor cenných článků. Psal, korigoval, radil, předával své zkušenosti.

Podle vzoru jeho Věstníku (a Kučerovy semilské Besedy) jsem třeba ve Zpravodaji zavedl rubriku Sobotecká všeho-čuť. Byly to drobné zprávy nejrůznějšího druhu na konci čísla. Někteří jim říkali trochu posměšně „frýbovština“ a třeba až po letech pokorně konstatovali, co v nich je důležitého materiálu. Když jsem měl číslo pohromadě, zaťukal jsem na okno jeho přízemního bytu v Jičínské ulici, pan učitel si rukopisy převzal a druhý den mi je vrátil k dalšímu zpracování. Nejúžejí jsme spolupracovali, když dělal literární bibliografii k „humprechtskému“ číslu roku 1966. Bohužel, tato spolupráce trvala jen necelých pět let...

Pan učitel Václav Frýba se narodil 28. září 1900 v Radimi. Po maturitě na jičínském gymnáziu nemohl pro nemoc pokračovat ve studiu na Filozofické fakultě, takže roku 1924 se podrobil příslušným zkouškám na Učitelském ústavu v Jičíně a začal učit na Jičínsku.

Již jako student přispíval do Hlasu našeho venkova. Ve školním roce 1925/1926 přišel poprvé do styku se Soboteckem, když působil na jednotřídce v Příchvoji. A v roce 1929 nastoupil na Měšťanskou školu v Sobotce. Zde nejen učil, ale již od roku 1932 převzal vedení Věstníku soboteckého a od roku 1936 řídil i Lidovou školu hospodářskou. Za války projevil i značnou odvahu, když otiskl ve Věstníku článek o markvartických cestách. Mnoho čtenářů poznalo, že pod značkou H. se skrývá markvartický rodák, učitel a komunistický předák Josef Haken.

Po válce už Věstník sobotecký neměl vycházet (prý byl orgánem agrárníků), pak byl roku 1951 zakázán i školní časopis Budujeme se svým vlastivědným okénkem. Pan učitel se nevzdal, dál pokračoval ve své literární práci. Je autorem odborných publikací Příležitostné proslovy (1931) a Slohové celky pro vyučování mluvnici a pravopisu (1930, 1931, 1932), které vznikaly ještě před nástupem Václava Frýby na soboteckou školu

a vyšly v několika vydáních s předmluvou prof. Václava Zavadila. Jeho dílem je i Výstavní katalog živnostensko-zemědělské výstavy v Sobotce 13. – 19. 8. 1933. V úzké spolupráci s Lažanovou tiskárnou vydal vynikajícího turistického průvodce Procházka včerejší a dnešní Sobotkou (1937). S přítelem Josefem Fejfarem připravil roku 1941 krásnou bibliofilii Vyznání milosti. Poté redakčně uspořádal Písničky domova Františka Stuchlíka. (1941) K sedmdesátinám Fráni Šrámka sestavil sborník Básník mezi námi (1947); životu a dílu Joži Zindra věnoval knížku Jsme květy této země (1964). Cenné jeho příspěvky vznikly i pro vlastivědnou publikaci Pojizeřím k Labi (1940) nebo ve spolupráci s rozhlasem (Pásmo o Sobotecku s F. K. Zemanem, vysílané I. II. 1941); publikoval i na Slovensku.

Obdivoval jsem mnohokrát pana učitele. Jak nerezignoval kvůli tělesnému postižení po úrazu (neohýbal pravou nohu v kolenu). Jak se nevzdal literární a kulturní činnosti po zastavení „svých“ časopisů nacisty i komunisty. Jak klid-

ně reagoval na nespravedlivé sesazení z funkce ředitele školy, jímž byl krátce v roce 1951 (zároveň pak musel rok jezdit učit do Dolního Bousova). Rád si zašel svou houpavou chůzí, pomáhaje si holí, na Poštu mezi přátele, vypít pivo, popovídat si. Často si zajel s manželkou, paní Ludmilou, do kosteckých lesů nebo si vyšel s přáteli do soboteckého okolí. Radoval se z úspěchů svých žáků, nejvíc z úspěchů Fejfarova dětského hudebního souboru.

Zemřel 12. dubna 1968. Na prahu osmičkového roku plného nadejání, ale tak nespravedlivého vůči vlastivědným pracovníkům Sobotecka – vždyť v tom roce zemřeli ještě např. pan starosta Jaroslav Ječný z Rytířovy Lhoty, pan MUDr. Josef Boudyš, pan podplukovník Miroslav Vlach nebo pan ředitel Josef Fejfar. Odpočívá na soboteckém hřbitově poblíž hrobů Fráni Šrámka a Václava Šolce. Působivý náhrobek vytvořil Frýbovům jeho žák Václav Hlavatý.

Karol Bílek

JOSEF JIRKŮ

Narozen 19. března 1948. Vlastivědný pracovník, fotograf a filmař.

Pochází z památného roubeného patrového statku čp. I v Markvarticích, o který se pečlivě staral. Od roku 1972 bydlí v Sobotce. Celý život pracoval v zemědělství, naposledy jako ředitel akciové společnosti Agrochov Sobotka. Tolik z knihy Kdo je kdo v dějinách Sobotecka a Dolnobousovska.

Naše první osobní setkání bylo pracovní. On ředitel, já zaměstnankyně. Na závěr výročních schůzí Agrochovu nám každoročně promítal film o dění v družstvu. Nejprve převažovaly záběry z prací na poli, později i živočišná výroba a krásné pohledy do Českého ráje. Filmy sám natáčel a dělá tak do dneška. Škoda, že nejsou víc prezentovány. Je to úžasný dokument vyprávějící o naší době, způsobu hospodaření, lidech a krajině. V každém

dalším snímku je něco nového, zajímavého, vypovídajícího o životě na vesnici. Od toho už byl jen krůček k vyhledávání filmů starších, z šedesátých let minulého století, jejich přehrávání na modernější nosiče.

Potom jsem odešla do důchodu a naše setkání se začala týkat kronik, starých fotografií a historie. Listovali jsme veseckou kronikou, kde ho zaujaly záznamy vztahující se k jednotlivým popisným číslům. Rozhodl se, že podobné stránky udělá i pro Markvartice a od té doby začaly jeho návštěvy v archivech. Kdo se někdy pokusil o něco podobného, tak ví, že to jsou stovky hodin práce, cestování a shromažďování údajů. On to dokázal, Markvartice mají zdokumentované majitele jednotlivých domů několik set let zpět. Další velká výzva jsou rodokmeny. Dříve se lidé tak často nestěhovali, a tak se jednotlivé rody prolínají, přecházejí do sousedních vesnic. Zjednodušeně se dá říci, že všichni jsme nebo jsme byli příbuz-

nými. Každá beseda, promítání a návrat do minulosti s panem Josefem Jirků je hluboký zážitek.

Přeji mu do dalších let mnoho sil, elánu a nadšení. Naši předkové nám zanechali mnoho dokladů o tom, jak žili a hospodařili. Naším úkolem je zachovat je. A nejen zachovat minulé, ale budoucím generacím zdokumentovat náš život v dnešní době. To je přesně to, co pan Jirků dělá. Jestli si mohu něco přát pro sebe, tak jen to, aby naše rozhovory stále začínaly slovy: Dnes jsem byl v archivu a tam jsem objevil..., chystám se napsat..., pracuji na rodu..., natáčím film o ..., poznal jsem osoby na fotografiích apod. Ještě jednou děkuji panu Josefovi za jeho neutuchající aktivitu.

Tak tedy hodně zdraví a životního optimismu!

Marie Šimůnková, kronikářka z Vesce

P. S. K tomuto přání se připojuje i redakce ZŠS a další přátelé.

ROZHOVOR S TOMÁŠEM GRINDLEM

ANEB SEDM OTÁZEK PRO SEDMDESÁTNIKA

Učitele, dlouholetého zástupce ředitele Základní školy v Dolním Bousově, nadšeného ochránce přírody a vlastivědného pracovníka, lze v posledních letech potkat na většině kulturních a společenských akcích, pořádaných v širokém regionu Českého ráje. U příležitosti jeho kulatin jsem si ho dovolila trochu vyzpovídat.

AP: Tvým rodištěm je Mnichovo Hradiště. Prosim, prozrad' nám něco o své rodině. O vlivu rodičů na profilování Tvé osobnosti, o dětských zájmech a zálibách.

TG: Víme, jak je to dnes s „rodištěm“. Pokud je jím míněno místo narození, je jím nejčastěji nějaká blízká porodnice. Tak tomu bylo i se mnou 8. března 1948, stalo se to v Mladé Boleslavi v tehdy už slavném Pírkově sanatoriu (které dnes prožívá velkolepou renesanci). Nicméně Grindlovi žili v té době v Mnichově Hradišti již v druhé generaci a byli zde váženou rodinou. Dědeček, původně kovář, se vypracoval na obchodníka a založil tu firmu, která vykupovala v širokém okolí od zemědělců obilí a zajišťovala pro ně odbyť na plodinové burze. Opačným směrem pak na venkov dodávala osiva všeho druhu. A můj otec pracoval v rodinné firmě. To vše se však mělo náhle změnit. Začátkem 50. let bylo vše znárodněno, i Grindlovi o vše přišli a vstupovali do další etapy s puncem buržoazních živlů. To vše já pochopitelně v té době nevnímám, po základní škole jsem dokonce mohl absolvovat místní gymnázium (tehdy Střední všeobecně vzdělávací školu). Rodiče, ač profesně postižení, měli v hradištské společnosti stále dobrý zvuk. Otec, velký sportovec, byl povolán v 60. letech do vedení místního obnoveného Sokola. Oba rodiče působili ve zdejším divadelním ochotnickém souboru. Dokonce pár let profesionálně v Krajské loutkové scéně v Liberci. Otec pocházel z osmi dětí, matka ze tří. Mnozí strýcové a tetičky byli výraznými osobnostmi. A těch sestřenic a bratranců,

mezi nimi hudebníci, básníci, matematici. Tak těch podnětů z rodinného prostředí bylo bezpočet.

Nevybavuji si, že bych v dětství k něčemu přímo inklinoval. Jako děti jsme tehdy žily v partě a přijímaly automaticky její program. Stále se v něčem soutěžilo nebo dokonce i soupeřilo. Určitě už tehdy mě lákalo přírodní okolí. S jedním kamarádem jsme při každé příležitosti vyráželi ke Drábským světničkám a u „svě“ skály trávili celý den v myšlenkách (spíš snění) o dnech příštích. Ale to už jsem se nějak nechal příliš unést vzpomínkami. Je mi ale dnes jasné, že v dětství se tvoří jakýsi základ. Na něm stojíme, ať chceme, či nechceme. Já jsem moc rád, že na tomto základu vědomě stojím dodnes.

AP: Jako vystudovaný učitel jsi začínal v Bezně, po roce jsi zakotvil v Dolním Bousově, a to až do odchodu do důchodu. Na co rád i nerad z učitelské praxe vzpomínáš?

TG: Jako student jsem nebyl zrovna vzorný hoch. Jistá nespoutanost ve mně byla vždy silnější než požadavky předkládaných norem. Ale snad jsem to nakonec zúročil ve své pedagogické praxi v duchu hesla „kozol zahradníkem“. Často jsem si právě rozuměl spíše s těmi nezdárníky, z kterých nakonec většinou vyrostli skvělí lidé a poji mě s nimi dodnes důvěrné přátelství. Kantořinu jsem si vymyslel vlastně až na vojnu, spíš z rozpaků „co dál“. Na odboru školství, kam jsem podal žádost, byl však situace známy inspektor a vyšel mi maximálně vstříc. A tak jsem hned druhý den po návratu z vojny zamířil na základní školu v Bezně mezi Mladou Boleslaví a Mělníkem. Zastoupil jsem tehdy za paní učitelku, kterou místní devátáci právě dovedli k psychiatrické hospitalizaci. Ideální start pro eléva učitelství. Byl to asi nejkrásnější rok a půl mého života, ještě zcela bohémský. A pak jsem požádal o přeložení do místa s příhod-

nějším spojením z Mnichova Hradiště. A nabídli mi Dolní Bousov. A tento kraj se mi stal druhým domovem.

Kantořina se mi docela líbila, i když jsem nebyl zrovna bohem políbený pedagog, jak jsem jich pár ve svém okolí potkal. Ale děti mám rád a předvádět jim taje matematiky, fyziky a chemie mě bavilo. Hlavně pokusy – exploze, plameny, jiskry a jiné efekty. Ale asi nejráději budu vzpomínat na učitelskou partu, ta byla v Bousově skvělá. Žili jsme vlastně v tuhém normalizačním období, ale dobrá parta zvládla všechno. Ve školství je to důležitější než všechny nové koncepce dohromady. Na co negativního vzpomenout? Nechci dolovat nějaké nepříjemné detaily, jsem spíš pozitivně laděný tvor. Snad poslední dvě tři léta mi bylo relativně méně příjemně, asi „únava materiálu“. A ty změny v poměru učitel – žák, nastupující kult dítěte, to už nebylo zcela moje gusto.

AP: Přirozená ochrana přírody začíná u malých dětí, v rodině, ve škole. V čem vidíš rezervy, nebezpečí pro současnou naši přírodu?

TG: Ochrana přírody. To je jedno z mých velkých témat. Systematicky jsem do ní vstoupil v polovině 80. let, kdy jsem jako dobrovolník navázal kontakt se správou Chráněné krajinné oblasti Český ráj. Jako člen stráže přírody tu působím ostatně dodnes. Tehdy jsem založil také kroužek Mladých ochránců přírody a záhy jsme dosáhli slušných výsledků, hlavně ve sledování obojživelníků. Některé naše nálezy byly úspěšně publikovány, přijel to ověřit i šikovný odborník z Prahy a byl nadšen naším okolím. Vlastně ještě dříve jsme tu založili Základní organizaci Českého svazu ochránců přírody, ale to už bychom naše povídání příliš rozmělnili. Raději zpět k dětskému kroužku. Štěstím mě plní, že jedna členka z té doby založila teď v Bousově podobný dětský spolek a mají skvělé výsledky. Zachránili napří-

klad úžasnou hořečkovou lokalitu u Vlčího Pole. Vybudovali dvě naučné stezky v okolí. To mě velice těší a cítím v tom generační návaznost a záruku slušné budoucnosti v tomto směru. Ale státní či profesionální ochrana přírody je na tom podle mě dost bídě. Když vidím těch pár lidí na správě CHKO, kteří navíc jsou 95 % času úředníky sedícími za stolem – a v terénu je nepotkáte. Co je nám pak platné, že to jsou třeba dobří botanici či zoologové. Bydlím na dohled od Plakánku, kouzelného údolí pod hradem Kost, které je přírodní rezervací na ploše cca 90 hektarů. To je živá učebnice ochrany přírody. Tady můžete sledovat vliv turismu, střety pěších s cyklisty, necitlivé hospodaření, nesmyslné kácení. Nikdo tomu nedokáže zabránit a případná pokuta ex post přírodě moc nepomůže. Nyní nás tu čeká odbahnění Oborského rybníka, už teď trnu, co se „náhodou“ přitom přihodí. A což teprve jak se to bude líbit třeba místní populaci výrů či krkavců. Dneska takové akce umíme totiž realizovat jen těžkou technikou. Bagry, buldozery, to jsou nástroje dneška. A ty příroda zrovna dvakrát nemiluje.

AP: Nedílnou součástí Tvých zájmů je kultura. Aktivně ses podílel a stále podílíš na vydávání publikací, působíš v redakčních radách časopisů, uvádíš koncerty Smíšeného pěveckého sboru Stojmír – Bendl apod. Co z toho Tě nejvíce těší, v čem vidíš možnosti zlepšení?

TG: Jak už jsem se výše zmínil, po rodičích bych měl mít ke kultuře blízko. Dlouho jsem k ní ale aktivně nelnul, oficialitám jsem se dokonce vyhýbal. Jako úlitbu doby jsem nakonec přijal předsednictví v Osvětové besedě Dolní Bousov. Nebylo to kupodivu až tak hrozné. Metodický orgán (Okresní kulturní středisko) nebyl politicky příliš zatížen a místním aktivitám byl dán poměrně volný prostor. A tak jsem poznal například soboteckého Karla Samšiňáka a řadu dalších pozoruhodných lidí v okolí. Pod naší hlavičkou jsme tehdy vydávali místní časopis Bousovák. Přišel pak rok 1989, volné nadechnutí, osvětová beseda skončila, život šel dál, Karel Samšiňák nám přivedl na bese-

du Vladimíra Komárka. Byly další besedy, výstavy. Kultura se ale postupně i v Bousově zprofesionalizovala včetně redakce Bousováka, nastoupila nová generace. Pěvecký sbor Stojmír mi byl přihrán v poslední době spíš náhodou (jsem absolutně nemuzikální). Působím tam občas jen jako jakýsi moderátor. Ale šžili jsme se pěkně a řada takto provedených koncertů byla asi dost povedená. Vyzvedl bych zvláště ty na hradě Kost a na zámku Humprecht. A s novou sbormistryní se nám otvírají další možnosti. No a před pár lety jsem byl přizván do redakce regionálního časopisu Od Ještěda k Troskám se sídlem v Turnově, v níž pracuje i sobotecký básník Josef Jindra. Sem nyní asi směřuje podstatná část mé energie. Snažíme se udržet jeho dobrou úroveň, kterou nasadili naši předchůdci v letech 1922-1938 či po obnovení v roce 1994.

Jo, ještě ses ptala na vydávání publikací. To je asi můj hlavní úděl. Pomáhat ostatním. Za svůj život jsem si vytvořil rozsáhlou databázi údajů z regionu. Nikdy už asi nedokážu ji zveřejnit v plném rozsahu. Ale může snad dobře posloužit konkrétním autorům. A tak mě blaží, že něco z toho je například v Šolcových Mlýnech na Klenici či Egertově Historii mlýnů na Žehrovce. Samostatnou kapitolou pak je spolupráce s Karolem Bílkem. To je mimořádný člověk, historik, autor, kamarád. Do jeho tvorby vstoupit je mi vždy odměnou.

AP: Máš nějaké vzory, osobnosti, jejichž život a dílo Tě do jisté míry inspirovalo?

TG: Snad každý člověk, kterého jsem kdy blíže potkal, je mi jistým způsobem v něčem příkladem. Opravdu moc skvělých lidí máme kolem sebe a je stále se co učit. Mám jmenovat opět Karola Bílka či Sylvu Daničkovou, v kantořině Frantu Konička a sto dalších ve všech možných oborech, a Tebe v neposlední řadě? Pro toho, kdo tento obzor nezná, je to zbytečné, pro znalé samozřejmé. A inspirace se často nachází metr ode dveří, netřeba běhat za ní daleko. Myslí, že Karel Čapek už podobnou myšlenku lépe formuloval.

AP: A kdo je Ti v životě a v práci nejbližší?

TG: Rodina! Absolutně. Dnes tedy z těch nejbližších už jen sestra a dvě dcery s rodinami. Ale bez nich bych snad pořádně nevěděl, kam patřím a kam směřuji. Teď nedávno jsme si uspořádali takový rodinný minisraz u příležitosti těch mých kulatin. Promítli si pár rodinných filmů, zalistovali rodinnou kronikou. Komu není podobné zakončení dopřáno, těžké chvíle má před sebou. A pak ovšem jsou tady přátelé, pravé požehnání života. Ale o tom už byla částečně řeč.

AP: Co plánuješ do příštích let, případně kam myslíš, že míří tento svět?

TG: Ten relativní blízký „cil lidstva“ bych nedokázal asi slušně pojmenovat. Nějak mi to nevoní, ve světě, v Evropě. Spolu s mnohými se mi nelíbí tisíc věcí kolem nás. Ale zvláště se mi přičí, že kdekdo křičí, co mu vadí a co nechce, ale málokdo navrhne nějaké lepší řešení. Stále se bojuje proti něčemu a ne za něco. Ještě že touto nemocí netrpěli naši předkové, třeba obrozenci, to by už dnes snad čeština a češství byly zapomenutými pojmy. V televizi koukáme na F. L. Věka a nevidíme, co nám tím Jirásek vzkazuje. A já osobně? Rozpracovaných věcí mám dost, nuda mi nehrozí. Budu pomáhat, kde to dle mého smyslu má. Naslouchat, kde moudří hovoří. A stále tu máme kouzelnou přírodu, krásné okolí. Každé léto si dopřeju týden v Alpách, dokud budou nožky sloužit. A spolu s Tebou a dalšími věrnými se budeme jistě i nadále potkávat v Malechovicích, v Sobotce a dalších místech srdci blízkých.

Rozhovor připravila Alena Pospíšilová

SOBOTEČTÍ BARÁČNÍCI

Sobotečtí baráčníci pokračují i nadále ve své činnosti. V únoru se syndik Mgr. Jiří Hořák, místorychtářka Helena Žaloudková, zapisovatelka Hana Rulcová a vzdělavatelka Květoslava Hořáková zúčastnili výročního volebního zasedání V. župy v Nové Vsi u Bakova. Rozloučili se s rychtářem Mgr. Petrem Pfeiferem, který náhle odešel z našich řad. Rozloučení se konalo 4. února ve 13 hodin v chrámu sv. Máří Magdaleny. Tři tetičky a tři sousedé stáli čestnou stráž u jeho rakve, prapor obce a prapor V. župy byly umístěny ve stojanu opodál. Přítomni byli rychtář V. župy, soused Karásek, PhDr. Jaromír Jermář, a další zástupci župy. Po obřadu šel v čele prů-

vodu praporečnick s praporem, sousedé a tetičky a za nimi smuteční hosté. Čest jeho památce!

Na březnovém zasedání konšelstva se projednávaly úkoly, které nás čekají v tomto měsíci. Příprava jarního výletu-tentokrát pojedeme na prohlídku zámku Jemniště a také navštívíme „Čapí hnízdo“, o kterém se v posledních měsících mnoho hovoří. Podle počasí se uskuteční úprava hrobu Gustava Jindřicha Maštálky. Hrob jsme si vzali pod patronaci a v průběhu roku ho udržujeme. Oslava MDŽ proběhla 7. března. Na rychtě byl sváteční program, poslech písniček z Českého ráje od Marušky Špačkové a samozřejmě nechybělo vý-

borné občerstvení, které nám stále připravují naše tetičky Rulcová, Žaloudková, Králová, Martínková, Borovičková za pomoci dalších tetiček. Je to velice záslužná práce, protože ji dělají dobrovolně a pravidelně každou středu, za což jim velice děkujeme. Duší sezení na rychtě je panímaminka Pažoutová, která vždycky vymyslí program odpoledního posezení. Patří jí také poděkování. 10. března se dva sousedé a dvě tetičky zúčastnili Staročeského plesu V. župy v Mladé Boleslavi. V sobotu 24. března se tři konšelé zúčastnili Výročního volebního zasedání veleobce baráčníků v Praze.

Po odchodu rychtáře převzala vedení a stala se statutární osobou naší obce místorychtářka Helena Žaloudková.

Vzdělavatelka Květoslava Hořáková

ZMĚNA PO PĚTADVACETI LETECH

„25 let pomáháme, pomáhejte s námi“ je název knihy, která mapuje historii Oblastní charity Sobotka a jejíž křest se uskutečnil v září loňského roku při oslavách výročí založení OCH. Charita pomáhá již více než 25 let. Dvacet pět let v čele OCH Sobotka stála pí. Libuše Kollová. Dvacet pět let náročná práce, dvacet pět let bez odpočinku a klidného spánku. Dvacet pět let, po kterých člověk padá únavou....

Na konci února se uskutečnilo výběrové řízení na místo ředitelky OCH Sobotka. Kolik bylo přihlášených nevíme, ale víme, kdo výběrové řízení vyhrál a byl novou ředitelkou jmenován.

Stala se jí **Bc. Denisa Samková, DiS.**

„Paní ředitelko, ráda bych Vás trošku představila našim čtenářům. Můžete mi říct, odkud pocházíte a co znamená písmenka, tedy označení titulů, kolem Vašeho jména?“

„Pocházím z Jičína, kde rovněž bydlím. A písmenka? Bc. znamená bakalář a titul DiS. za jménem znamená diplomovaný specialista. Studovala jsem v Jihlavě Vyšší odbornou školu, obor sociální práce.“

„Proč jste vybrala zrovna takový obor?“

„Sociální práce mne bavila a baví.“

„Jak dlouho pracujete v Oblastní charitě Sobotka?“

„Do Oblastní charity Sobotka jsem nastoupila v dubnu 2012 a pracovala jsem jako sociální pracovnice.“

„Od 1. března jste jmenována ředitelkou OCH, vyhrála jste výběrové řízení. Kdo byl členem výběrové komise? Předkládala jste nějaké vize rozvoje do budoucna?“

„Ano, výběrové řízení jsem vyhrála a je to pro mne obrovská výzva. V rámci pohovoru se určité vize prodiskutovaly. Členy výběrové komise byli pí. Růžena Kavková, ředitelka Diecézní charity Litoměřice, dále kapitulní ka-

novník a děkan litoměřické městské farnosti Józef Szeliga. Třetím členem výběrové komise byl R.D. Mgr. Pavel Michalec, sobotecký děkan.“

„Budu mít asi trochu nepříjemnou otázku, ale snad Vám to nebude vadit. Proč jste se do výběrového řízení přihlásila, co Vás k tomu přimělo?“

„Taková otázka mně rozhodně nevadí. Práce mne moc baví, to byl první rozhodující faktor. A co mne k podání přihlášky přimělo? Hodně tomu napomohli zdejší zaměstnanci, kteří mne k podání přihlášky přemlouvali. Mají totiž práci v Domově pokojného stáří moc rádi a chtějí, aby Domov pořádně fungoval, aby o naše uživatele bylo dobře postaráno.“

„Je všeobecně známo, že se charita, resp. Domov pokojného stáří, dlouhodobě potýká s nedostatkem pracovníků. Jaká je situace nyní?“

„Personálu je pořádně málo, hlavně chybí zdravotní sestry a uvítali bychom i pečovatelky. Situace se zdravotními sestrami je kritická, potřebovali bychom alespoň 2 zdravotní sestry. Pokud by někdo chtěl u nás pracovat jako pečovatelka a neměl by patřičný kurz, tak

to není problém. Může stejně nastoupit a do osmnácti měsíců si kurz může do-
dolat.“

„Oblastní charita Sobotka také zajišťuje Charitní pečovatelskou službu, tedy terénní sociální služby. Jaká je situace tam?“

„Charitní pečovatelská služba je plně obsazená, personálně bez problémů. To však neznamená, že bychom nepřijímali nové případné zájemce o sociální pomoc a služby. I tak bychom je ještě uspokojit mohli.“

„Dalším často prodiskutovávaným oborem činnosti OCH je charitní šatník a ten je již delší dobu zavřený. Bude někdy v provozu?“

„S otevřením šatníku samozřejmě počítáme. Nemáme prozatím žádné prostory, ale snad se nám podaří ve spolupráci s Městským úřadem v Sobotce nějaké najít.“

„Jaká je spolupráce s P. Pavlem Michalcem, soboteckým děkanem?“

„Spolupráce je vynikající, P. Michalec v Domově slouží mše a naši uživatelé i zaměstnanci jsou velmi spokojeni. Vzájemná spolupráce se určitě ještě zintenzivní.“

„Je mi jasné, že s otázkou, kterou Vám položím, přicházím krátce po Vašem jmenování, ale jsem přesvědčená, že již nějakou vizi do budoucna máte. Zkuste, prosím, seřadit svá předsevzetí či úkoly, které si před sebe kláde. S čím chcete začít, plánujete nějaké personální změny?“

„Mým prvním obrovským úkolem je nabrat nové lidi, potřebujeme nutně posilu. V Domově nyní máme 21 uživatelů a péče o ně se nedá dlouhodobě zvládat s personálním „podstavem“. Nedosta-

tek zdravotních sester se zatím snažíme řešit „dohodami“ nebo částečnými pracovními úvazky, ale potřebovali bychom zdravotní personál na hlavní pracovní poměr.

Personální změny tedy nechystám, pouze některé drobné úpravy pracovních náplní a podobně. Nebude to nic dramatického, žádný „velký třesk“ nečekejte.

Dalším naším předsevzetím je zavedení tzv. „odlehčovací služby“. Chceme, aby si mohli lidé, dlouhodobě pečující o postiženého člověka, odpočinout a případně i vyjet na dovolenou. To je tedy naše druhá vize, kterou bychom rádi zrealizovali po jednání s krajem.

Po stránce organizační bychom rádi zachovali dosavadní činnosti, tedy chceme dál provozovat Domov pokojného stáří, Charitní pečovatelskou službu (tzn. terénní sociální služby) a Charitní šatník. Uvažujeme také o zavedení např. nízkoprahového centra.

(pozn. redakce: Nízkoprahové denní centrum (zkratka NDC) je sociální zařízení poskytující služby sociální prevence. Je určeno osobám v nepříznivé sociální situaci.)

Musíme zjistit, o co by občané Sobotky a okolí měli zájem, v čem bychom mohli pomoci a co lidem nabídnout. Nechceme se zaměřovat pouze na seniory, rádi bychom se věnovali i lidem jiných věkových kategorií, kteří by naši pomoc potřebovali.“

„Paní ředitelko, moc děkuji za naprosto vyčerpávající odpovědi a ráda bych se s Vámi domluvila na našem dalším setkání v září, abyste našim čtenářům řekla, co se vám všem v OCH podařilo a kam směřujete dále. Bude to tak možné?“

„Samozřejmě ano, budu ráda. Ještě bych chtěla na závěr poděkovat všem stávajícím pracovníkům Domova pokojného stáří, kteří se neskutečně snaží, kteří sahají opravdu do absolutních rezerv a dávají do té práce všechno. Je vidět, že tuto práci dělají srdcem a já si toho nesmírně vážím. Vážím si toho, že Domov nenechají „padnout“. Jsem moc ráda, že takové lidi tady mám a doufám, že se nám podaří získat stejně vynikající nové pracovníky. Děkuji všem!“

Naše vyčerpávající povídání skončilo.

Víme, že akce v Domově pokojného stáří v Libošovicích se „rozjždějí“ ve větším počtu, víme, že Domov žije a žít bude, víme, že se uskuteční Den charity i Den otevřených dveří. Rozvíjí se také spolupráce Domova s Mateřskou školou a knihovnou v Libošovicích. O tom všem budeme naše čtenáře průběžně informovat.

Novému vedení přejeme hodně a hodně sil, úspěchů, nápadů, odvahy, spokojených uživatelů a v neposlední řadě i spokojených zaměstnanců.

Na úplný závěr bych chtěla nejen jménem svým, ale jménem všech našich čtenářů i občanů Sobotky, poděkovat pí. Libuši Kollové, bývalé ředitelce Oblastní charity Sobotka. Jen díky její umíněnosti, odvaze, síle a nekonečné práci Domov pokojného stáří existuje, jen díky ní Oblastní charita Sobotka mohla oslavit své pětadvacáté výročí svého založení. **DĚKUJEME** a přejeme hodně zdraví a zaslouženého klidu.

Ilona Jalovecká

NOC KOSTELŮ V SOBOTCE

V pátek 25. května 2018 se sobotecký kostel sv. Máří Magdaleny připojí k celostátní akci „Noc kostelů“.

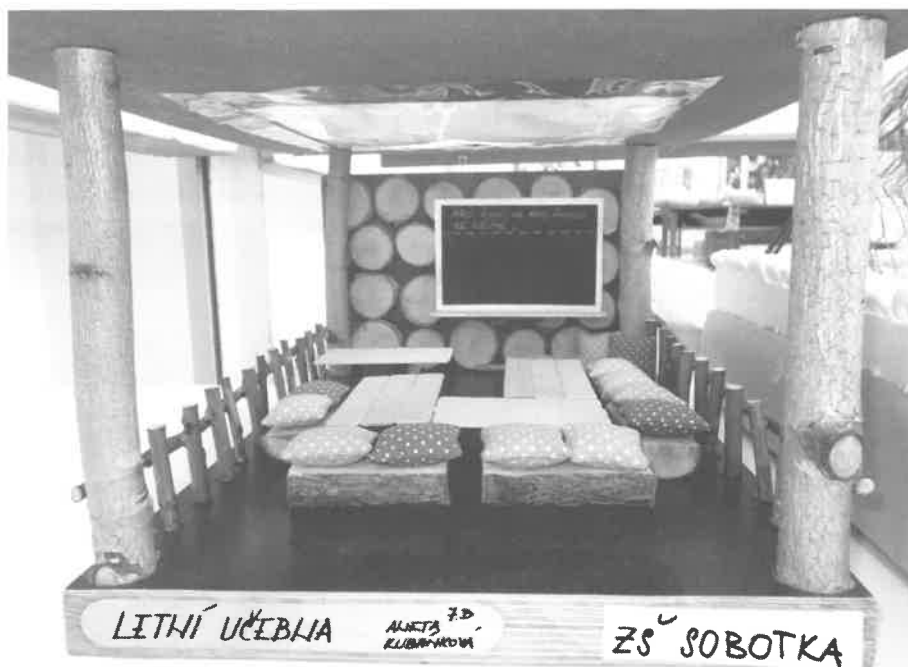
Program v kostele začne mší svatou, při které se bude modlit za požehnání pro všechny obyvatele města. Po mši bude koncert dětí Základní umělecké školy a pak zůstane

kostel otevřený a nabídne tak návštěvníkům možnost si jej prohlédnout, zastavit se, ztížit se nebo se setkat s knězem. Podrobný program bude předem k dispozici na plakátech. Všichni jste srdečně zváni.

P. Pavel Michalec, děkan

ŠKOLNÍ STRÍPKY

„PRO ŽIVOT, NE PRO ŠKOLU SE UČÍME.“ (Seneca)

Kdo by neznal tento nádherný citát římského stoického (klidného a vyrovnaného) filosofa, dramatika, básníka a politika .... Snad každý a snad každému podobná slova říkali rodiče a učitelé. Málodko z nás si ale tuto pravdu bral k srdci. Většina z nás si ale právě na tuto pravdu určitě vzpomněla několikrát v životě. Já tedy mnohokrát.

A tak otázka „Jaká by měla být škola, ve které byste se hodně naučily a přitom byste do ní rády chodily?“ byla položena dětem základních a mateřských škol jičínského regionu. Dětem byla dána možnost, aby mohly tzv. „pustit fantazii na špacír“ a za pomoci různých

výtvarných i literárních technik sdělit okolí své představy o škole svých snů.

S názvem „Škola mých snů“ se ve výstavních prostorách Regionálního muzea a galerie ve dnech 8. 2. – 25. 2. 2018 uskutečnila výstava dětských prací různých základních a mateřských škol z jičínského regionu. Tato akce byla součástí realizace projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro ORP Jičín (projekt MAP), který se ve svých aktivitách zaměřuje na rozvoj kvalitního vzdělávání, a to jak předškolního a základního, tak i zájmového.

„Několik měsíců děti pracovaly na konceptu a realizaci svých nápadů.

Vytvořily soubor plošných, ale i plastických prací. Někteří se tzv. „drželi při zemi“, jiní se ale pustili do velmi kreativních nápadů, jako např. Venkovní učebny či učebny na střeše,“ uvedla MgA. Adéla Brabcová, učitelka ZŠ Sobotka. Děti sobotecké školy dokonce navrhly školní nábytek a školní uniformy. Žádný návštěvník si nemohl také nepovšimnout obrovských vstupních dveří, které symbolizovaly jakýsi vstup do „sobotecké části“ výstavy.

„Další zajímavostí byl obří 3D tablet se zvukovou stopou, kde děti hovoří o svých nápadech, virtuální brýle s osvětleným obrázkem nebo zábavné video,“ doplnila Adéla Brabcová.

Popadu však nezůstala ani sobotecká mateřská škola. Pod vedením pí. ředitelky Veroniky Macounové vznikl kouzelný a nádherně barevný projekt „mateřské školy dětských snů“. Na celém projektu pracovaly pětileté a šestileté děti (třída Včeliček a Sluníček) spolu se svými učitelkami Hanou Reslovou a Janou Vrkoslavovou.

A to byste se divili, jaká přání a představy děti mají... Já už dnes vím, že by chtěly mít na zahradě moc prolézaček, na hřišti jezdící autíčka a chaloupku nebo nějaký domeček, celou zahradu mít oplocenou kytičkami, cestičky z kamínků a hodně písku na hraní. V přáních nechyběl ani pejsek, velké stavebnice a dokonce „dětské šampaňo“ a ohňostroj.

Ilona Jalovecká

ANGLICKO-ČESKÉ DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ V JIČÍNĚ

Dne 20. prosince 2017 se v Masarykově divadle v Jičíně konalo divadelní představení s názvem Peter Black 3. Jela s námi paní učitelka Ortová a paní

učitelka Soušková. Zúčastnit se mohli ti, kteří se chtěli zdokonalit v anglickém jazyce. Pár dní před divadlem obdržel každý žák pracovní listy, které si

s učitelem vyplnil, aby divadlu rozuměl. Představení bylo asi z 90 % v angličtině a v češtině bylo vždy jen to nejdůležitější, pokud tomu někdo moc nerozuměl,

aby alespoň trochu věděl, o čem představení je.

Jak už sám název napovídá, hlavním hrdinou byl Peter Black, který zjistí, že

je dědicem rodinného sídla. Za pomoci kamarádů sídlo musí opravit a zrekonstruovat, aby je mohl zpřístupnit návštěvníkům.

V divadle to bylo úžasné, všichni si to moc užili a každý určitě nabył nové zkušenosti v anglickém jazyce.

Nikola Páclová, 8. B

TONDA OBAL NA CESTÁCH

Ve středu 31. ledna 2018 se konal kratší pořad o třídění odpadu, kterého se zúčastnily skoro všechny třídy naší školy. Lektor jménem Honza nám pouštěl krátká videa o třídění odpadu. Honza nám vysvětloval, podle čeho se

odpad třídí, jak se odstraňuje a co s ním dál. Vykládal nám, že z tříděného plastu se dají vyrábět nové věci – např. oblečení nebo nové PET láhve. Zjistili jsme, že odpad se nejen spaluje nebo slisovává, ale třeba i zahrabává do půdy. Tento po-

řad se nám líbil a všem doporučuji, aby třídili odpadky, protože se pak z nich dají vyrobit hezké věci a nezůstanou ležet v přírodě, kam nepatří.

Olivier Pavel Ernsten, 6. A

RECITAČNÍ SOUTĚŽ

I. stupeň

Žáci a učitelé prvního stupně se ve středu 14. února 2018 sešli v gymnastickém sále naší školy, aby se jako soutěžící, diváci, moderátoři, ale i jako porota zúčastnili školního kola recitační soutěže.

Pod vedením vtipné moderátorské čtveřice Kateřiny Badové, Kris-

týny Ceeové, Veroniky Bradnové z 5. A a Kristýny Kopalové z 5. B se soutěže zúčastnilo celkem 24 recitátorů. Všichni postoupili do školního kola z kol třídních a utkali se ve dvou kategoriích. V první kategorii soutěžilo 12 žáků z 2. a 3. ročníků a ve druhé kategorii bylo také 12 soutěžících ze 4. a 5. ročníků.

Rozhodování o pořadí jednotlivých soutěžících bylo těžké, každý recitátor se připravoval opravdu poctivě a svědomitě a snažil se přednést svou báseň nebo text opravdu co nejlépe. Porota se nakonec dohodla na tomto pořadí:

I. KATEGORIE

1. místo ELIŠKA STEINEROVÁ	3. B
2. místo LINDA JEČNÁ	2. B
3. místo EMA LUKÁŠOVÁ	3. A

2. KATEGORIE

1. místo ANEŽKA FLORIÁNOVÁ 5. A
 2. místo BARBORA HORÁKOVÁ 4. A
 3. místo JAN KARBAN 5. B

Toto je ohodnocení našich soutěžících odbornou porotou, kterou tvořili učitelé prvního stupně. Ale i žáci si hlasováním určili svého favorita, svou CENU SYMPATÍ DIVÁKŮ, kterou získali ELIŠKA STEINEROVÁ ZE 3. B a MATĚJ BOČEK ZE 4. A. Gratulujeme!

V letošním školním roce měla šestice soutěžících, kteří se umístili na 1. – 3. místě možnost zúčastnit se třetího ročníku festivalu dětského sólového před-

nesu NEZAKŘIKNUTÍ 2018, který pořádalo Studio Šrámkova domu v pátek 16. února.

Již tradičně se také soutěží, kteří se umístili v obou kategoriích na 1. a 2. místě, zúčastní okresního kola přehlídky mladých recitátorů DĚTSKÁ SCÉNA 2018 v Jičíně. Držíme pěsti!

Mgr. Miroslava Drbohlavová

2. stupeň

O den dříve v úterý 13. února 2018 se uskutečnilo školní kolo recitační soutěže také pro žáky 2. stupně. Účast bohužel nebyla tak velká, jak se očekávalo.

Zahájení soutěže se ujala paní učitelka Olga Turčková, která byla jednou z členek poroty. Dalšími členkami poroty byly paní učitelky Naďa Ortová a Karolína Soušková, obě češtinářky.

Celá soutěž proběhla hladce a vytrvala necelou hodinu. Odborná porota si vyslechla všechny přednášející a vybrala dva, kteří postoupili do okresního kola do Jičína.

Postup si zajistily: Barbora Bártová (8. A) a Aneta Kubánková (7. B).

Recitační soutěž si všichni užili a jistě už se těší na další.

Aneta Kubánková, 7. B

BESEDA S RTM. MICHALEM ČERNÝM

Dne 22. ledna 2018 jsme se zúčastnili besedy s Michalem Černým, který aktivně slouží v Armádě České republiky. Dozvěděli jsme se, že slouží u elitní jednotky výsadkářů v Chrudimi, kde

získal hodnost rotmistra. Během besedy nám byl přiblížen význam vojenské služby a význam českých vojáků na misích v Afganistánu. Popsal nám své pozitivní, ale i negativní zážitky. Podle mého

názoru byla tato beseda velice zajímavá i pro ty, kteří se o toto odvětví tolik nezajímají.

Jan Pohl, 9. A

ŠKOLNÍ KOLO OLYMPIÁDY V ČESKÉM JAZYCE

Slohová práce na téma „Stalo se to minulý týden“

Stalo se to minulý týden ve čtvrtek 6. 12. 1947, nasedl jsem do vlaku jako obvykle a čekal jsem, než se rozjede.

Na poslední chvíli přistoupil zcela obyčejně vypadající muž, měl opravdu štěstí, že to stihl, jelikož vlak už byl v pohybu. Sedl si vedle mě, přestože byla i volná sedadla. Chvilí jsem ho pozoroval, protože mi už nepřišel tak obyčejný, jeho pohyby byly nepřirozené, ale nechal jsem to být. Najednou mě

oslovil a pokládal mi opravdu zvláštní otázky. Například se z ničeho nic zeptal, zda je rok 1947, anebo kam tento vlak směřuje. Začal jsem si říkat, že s ním opravdu není něco v pořádku, tohle by přece normální člověk musel vědět. Náhle vlak zastavil. „Ale ještě přeci nejsme na místě,“ podivil jsem se. Vyhlédl jsem z okénka a spatřil jsem několik mužů. Nejprve jsem jim neviděl pořádně do obličejů. Když ale přicházeli k vlaku blíž a blíž, uvědomil jsem si, že vypadají skoro stejně jako muž proti mně. Byli

stejně temní a dlouhé kabáty je halily až ke kolenům. Na hlavě měli černé klobouky. Nebyl jsem si jistý, zda ho měl i muž ve vlaku. Můj pohled se stočil opět k němu, ale už tam nesesedl. Musel určitě odejít, když jsem hleděl z okna. Rozhodl jsem se vystoupit. Málem mě smetly desítky úplně stejných o dvě hlavy vyšších doslova obrů. Později jsem se dozvěděl, že to byli roboti.

V ten den začalo kruté ovládnutí světa roboty po dlouhá léta.

Veronika Ječná, 9. A

FIKTIVNÍ DOPIS

JAN WERICH

Vážený pane Werichu,

píši Vám, protože se s Vámi chci podělit o své dojmy z včerejší návštěvy Vaší vily. Poznala jsem místo, kde jste žil a byl šťastný.

Při prohlídce Vašeho bytu jsem si Vás představovala, jak jste seděl v křesle a vymýšlel scénáře pro Vaše úžasné duo s panem Voskovcem. Obdivuji Váš smysl pro laskavý humor

a krásnou zvučnou češtinu. Přála bych si Vás potkat osobně a popovídat si s Vámi.

Vaše vila stojí na krásném místě, celá překypuje pozitivní energií a působí uklidňujícím dojmem.

Děkuji Vám za krásné dílo, které jste nám tady zanechal. Myslím, že jste byl skvělý, velmi chytrý a talentovaný člověk.

Doufám, že nás všechny sledujete z hereckého nebe a užíváte si v dobré společnosti svých hereckých kolegů, které jste měl rád a už také nejsou mezi námi.

S úctou Vaše fanynek

Adriana Myšková

ŠACHOVÝ TURNAJ V TURNOVĚ

V sobotu 17. února 2018 jsme se vypravili na šachový turnaj do Turnova. Dohromady nás jelo devět (Olivier Pavel Ernsten, Martin Daxner, Alex Daxner, Jáchym Polášek, Jonáš Polášek, Martin Řezba, Tadeáš Plíšek, Radek Průša, Marek Patka a Matěj Matyáš). Na šachovém turnaji se hrálo švýcarským systémem na sedm kol, hrály jenom děti. Každý hrál sám za sebe, a to až do 15:00 hod. odpoledne.

Všichni jsme si to jako parta kluků moc užili. Ani nezáleží na tom, jak jsme se umístili, ale hlavně, že jsme si zahráli, alespoň tak to říkal náš vedoucí kroužku pan Lubomír Martínek.

Olivier Pavel Ernsten, 6. A

OKRSKOVÉ KOLO TURNAJE V HALOVÉ KOPANÉ

Ve středu 14. února 2018 se zúčastnil výběr žáků 7. – 9. ročníku pod vedením pana učitele Martina Munzara okrskového kola turnaje v halové kopané. Soutěž se uskutečnila ve sportovní hale v Jičíně za účasti šesti družstev, která byla rozdělena do dvou tříčlenných skupin. Náš výběr se utkal ve skupině B s 1. ZŠ Jičín (4:4) a s 3. ZŠ Jičín (1:1). Výsledky ve skupině byly velmi vyrovnané, všechny tři duely skončily remízou, a tak o postupujících do semifinále rozhodovalo výsledné skóre. Naši žáci nakonec postoupili ze 2. místa díky vysoké remíze s 1. ZŠ Jičín, která skupinu vyhrála. V semifinále narazil náš výběr na vítěze skupiny A – ZŠ Kopidlno, kterému podlehl v poměru 2:0. V turnaji nakonec kluci obsadili pěkné 3. místo.

Výsledky semifinálových utkání:

4. ZŠ Jičín – 1. ZŠ Jičín 0:3
ZŠ Kopidlno – ZŠ Sobotka 2:0

Utkání o 5. místo

2. ZŠ Jičín – 3. ZŠ Jičín 0:4

Konečné pořadí:

1. 1. ZŠ Jičín
2. ZŠ Kopidlno
3. ZŠ Sobotka
4. 4. ZŠ Jičín
5. 3. ZŠ Jičín
6. 2. ZŠ Jičín

Radek Štaff

SOBOTKA – RECITAČNÍ VELMOC?

To, že Sobotka má pověst města s dlouholetou recitační tradicí, se potvrdilo i letos.

16. února proběhl v prostorách souboreckého Městského divadla již třetí ročník festivalu Nezakřiknutí 2018, zúčastnilo se ho 32 recitátorů. Je to menší regionální festival dětské recitace, jehož prestiž každým rokem stoupá. Na fes-

tival přijeli soutěžící škol z Dětenic, ZUŠ v Mladé Boleslavi, Sobotky a souborů Korálka a Studia Šrámkova domu. Všichni letos soutěžili ve třech kategoriích. Festival je organizován místním divadelním souborem Studio Šrámkova domu, které mělo mnoho let ve svém názvu přízvisko Recitační. Jelikož se soubor stále zabývá recitací stejně jako

divadlem, je přirozené, že z tohoto velmi podnětného podhoubí vyrostla potřeba organizovat ještě soutěž pro širší pole recitátorů, než jaké umožňují pravidla soutěží pořádaných MŠMT. Záštitu nad festivalem převzalo Městské kulturní středisko v Sobotce.

Soutěžící z první (2. a 3. třída ZŠ) a druhé kategorie (4. a 5. třída ZŠ) si

připravili jeden text, básnický nebo prozaický, soutěžící 3. kategorie měli připraveny texty dva. A jejich výkony hodnotila samozřejmě odborná porota, letos ve složení Jana Portyková, Jaroslav Pokorný a Josef Jan Kopecký. Všichni tři jsou učitelé a odborní lektoři hlasové výchovy a přednesu, se kterými by se děti pravděpodobně potkaly až v nějakém vyšším kole soutěže Dětské scény, jako je krajská nebo celostátní přehlídka. Setkání s tak špičkovými odborníky je velmi inspirativní i pro ty děti, které se do vyšších kol nikdy nedostanou.

V osm hodin ráno přijely natěšené a lehce nervózní děti do soboteckého Městského divadla, kde následovala prezenze a krátká hlasová rozcvička. Zahájení v devět hodin již žádná nervozita neprovázela, děti velmi uvolněně a bez potíží zvládly prezentovat svá připravená vystoupení. I když na některých bylo znát, že pro ně není přirozené stát osamoceně na jevišti před zaplněným divadelním sálem. Nedaly se zastrašit a bravurně odrecitovaly svůj text. Příkladem byl Tomášek Ceé z nulté kategorie, který byl nejmladším účastníkem soutěže a vyhrál zlaté pásmo, přestože byl v kategorii sám, směle mohl soutěžit s dětmi starší kategorie se stejným výsledkem.

Hodnocení uměleckých soutěží bývá vždy oříšek a odborníci se neshod-

nou na tom, zda je dobře usazovat děti „na bednu“ a klepat na rameno tomu nejlepšímu nebo zda jen všechny pochválit a rozebrat s nimi jejich výkony. Sobotecký festival zvolil cestu kompromisu.

Odborná porota měla za úkol děti rozdělit do tří pásem zlatého, stříbrného a bronzového. Tím se lehce vyzvihli ti, kterým připadlo pásmo zlaté a ostatní si mohli porovnat, jaké výkony ten den odvedli. Součástí hodnocení byl i rozbor s odbornou porotou, která dětem i jejich doprovodu vysvětlila svá hodnocení a hlavně pochválila a pomohla radami v další práci nejen na tomto konkrétním textu. Odborné rady děti zúročí v další práci.

Nezakřiknutí je festival, pro který jsme záměrně vybrali období předjaří a je prvním odrazovým můstkem v práci recitátora pro celý rok. Dětem posloužil jako výborná zpětná vazba výběru textů pro recitaci před okresním kolem soutěže Dětská scéna 2018. Někteří zvládli ještě pracovat na svých textech s vědomím kritiky k výstavbě, dramaturgii či výkladu textu, jiní dokonce i vyměnili původní text za jiný, dramaturgicky vhodnější.

Zlatým pásmem v první kategorii se mohla pyšnit Eva Lukášová (ZŠ Sobotka), Elisabeth Hroňková a Vít Blažej,

oba ze Studia Šrámkova domu, v druhé kategorii Filip Šisler (SŠD), Kateřina Badová (SŠD), Sofie Anna Janebová (ZUŠ MB) a ve třetí kategorii získali zlaté pásmo Josef Blažej a Jakub Šourek (oba ze SŠD).

V návaznosti na Nezakřiknuté proběhlo 1. března okresní kolo soutěže Dětská scéna 2018, kde s úspěchem postoupili do krajského kola: Elisabeth Hroňková, Vít Blažej, Kateřina Badová, Kristýna Ceéová, Věra Bočková a Josef Blažej. Čestné uznání získala Veronika Bradnová. Troufám si říci, že nemalý podíl na jejich úspěchu měly zkušenosti získané právě na našem malém regionálním festivalu.

Veřejnost se mohla o kvalitě recitátorů přesvědčit na Večeru laureátů Nezakřiknutých 2018, který proběhl 22. března a nabídl recitační vystoupení těch nejlepších, doplněné hudebním vystoupením Kamily Šourkové (klavír, housle) a Matěje Kotrby (klarinet).

Všem recitátorům gratulujeme a jsme hrdí, že naše malé město se může pyšnit dětmi, které jednou třeba nebudou úspěšnými herci, ale dokáží se postavit před větší skupinu lidí a bez ostychu k nim promluvit.

*Lada Blažejová,
vedoucí Studia Šrámkova domu*

KNIHOVNA

DO SOBOTECKÉ KNIHOVNIČKY

Pavel Brodský – Martina Šumová: Iluminované rukopisy v archivech na území Čech. Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v.v.i., Praha 2017, 384 s., ISBN 978-80-87782-79-8. V edici Studie o rukopisech – Monographia, svazek 21, vyšla nádherná kniha. Náš krajan Pavel Brodský (rodově z Veselice) a Martina Šumová jsou autory soupisu 172 iluminova-

ných rukopisů, které jsou uloženy v různých archivech na území Čech. Je popisován původ rukopisu, jeho stav, písmo, výzdoba, přípisy, vazba atd., nechybí ani seznam dosavadní odborné literatury, vztahující se k němu. Nacházíme zde i přesný důkladný popis našeho soboteckého graduálu; samostatný je rovněž popis fragmentu druhého, staršího soboteckého gra-

duálu z poloviny 15. století, o němž se obvykle nemluví. Úvodní studii a popis jednotlivých rukopisů doprovázejí stovky vynikajících barevných reprodukcí (soboteckých jsme napočítali 5). Na závěr je připojeno několik rejstříků, které umožňují snadnou orientaci po knize z nejrůznějších úhlů pohledu. Autoři, vydavatel i tiskárna PBtisk Příbram si zaslouží nejvyšší pochvalu, neboť tu jde – parafrázujeme-li slova univ. prof. PhDr. Ivana Hlaváčka

z předmluvy ke knize – „o čin, který znalosti o naší minulosti (i regionální) zřetelně prohloubil a posunul dál.“

Petra Urbanová a kol.: 700 let obce Kněžmost. Obec Kněžmost 2016, 214 s., ISBN 987-52-260-6587-2. S odstupem času se nám dostala do rukou výborná monografie obce Kněžmost, zpracovaná početným kolektivem místních vlastivědných pracovníků i externích odborníků. Stručně a výstižně předkládá čtenáři nejnovější poznatky o přírodě, dějinách i současném životě obce. Navazuje tak na četné zajímavé příspěvky, které do místního Zpravodaje obce Kněžmost již po mnoho let píše zvláště ing. Theodor Honický a Pavel Kverek. Celá kniha je doprovázena množstvím fotografií a reprodukcí, vzorně vytištěná (MS Polygrafie Bakov n/J. – Horka) a marně v ní hledáte věcné i tiskařské nedostatky, v podobných publikacích časté. Snad jen významných osobností mělo být uvedeno více, chybí např. historička PhDr. Marie L. Neudorfllová nebo Ing. arch. Petr Chotěbor, CSc., z památkového odboru kanceláře prezidenta republiky, starosta Společnosti přátel starožitností. Celkově však vzor pro další města a obce.

Gabriela Petrová – Eva Chodějovská: Architekt Čeněk Musil. Regionální muzeum a galerie Jičín 2017,

160 s., ISBN 978-80-87486-09-2. Obsáhlý katalog stejnojmenné výstavy představuje nejvýznamnějšího jičínského architekta a urbanistu. Soustřeďuje se samozřejmě na jeho práci pro Jičín, ale nezapomíná ani na nejzajímavější práce pro okolí (např. škola ve Hřmečině). Hlavně ale kniha kromě úvodní studie přináší desítky fotografií a reprodukcí plánů jednotlivých staveb a projektů. Bylo by užitečné zpracovat jeho dílo pro Sobotecko.

Město Sobotka. 520 let od povýšení na město. Kalendář 2018. Realizoval V. Němeček, Varnsdorf. Jistě už mají Sobotáci tento kalendář ve svém bytě, ale pro ty, kdo ho nemají, zveřejňujeme toto doporučení: jde o týdenní stolní kalendář s krásnými fotografiemi Milana Holendy, Lubora Jenčka ml., Jiřího Resla a Milana Kořínka. Projdete se díky nim celou Sobotkou, jejími stavebními památkami včetně jejich interiérů. Kromě města tu najdeme i snímky Kosti, Trosek, Roubenky a místa, kde stávala Semtinská lípa. Je tu i snímek vzácné monstrance, busty Fráni Šrámka a jeho ženy. A co chybí? Není tu ani jeden záběr z obcí, které byly k Sobotce připojeny – a jeli to jubilejní kalendář k výročí města, měly tu být připomenuty také sobotekský graduál a především listina, jíž byla Sobotka na město povýšena. K. B.

SE SPISOVATELKOU V KNIHOVNĚ

Březen, jakožto měsíc čtenářů, k tomuto setkání přímo vybízí. S paní spisovatelkou a ilustrátorkou Andreou Popprovou, autorkou dětských knížek, jsme tedy v druhém březnovém týdnu takový malý čtecí maraton naplánovaly. Během pondělního dopoledne se v knihovně postupně vystřídaly obě první třídy zdejší základní školy, kde jim paní Popprová na knížce s příznačným názvem *Jaro přichází* názorně ukázala a vysvětlila, jak taková knížka vzni-

ká, kolik práce je v ní schováno. Došlo i na povídání a samozřejmě i na čtení.

Po obědě pak do knihovny přišly děti ze Čtenářského klubu a také teď se četlo, povídalo, děti paní Popprovou usadily do Křesla pro hosta a otázky se na ni jen sypaly. Setkání bylo samozřejmě vedeno trochu jinak, přece jen byly děti o dva roky starší, ale jejich zájem nebyl o nic menší než u prvňáčků. Tak zase někdy na shledanou v knihovně.

KNIŽNÍ NOVINKY

Výběr z knih, pořízených za poslední dva měsíce do knihovny:

Beletrie

- ☞ Camille Aubray: **Vařila jsem pro Picassa.** Román o umění, lásce a jídle v čarovné Provincii.
- ☞ Dan Brown: **Počátek.** Robert Langdon, harvardský profesor symbologie a náboženské ikonologie, přijede do ultramoderního Guggenheimova muzea v Bilbao, aby se zde zúčastnil významného oznámení – odhalení objevu, který „navždy změní tvář vědy“.
- ☞ Gene Deitch: **Z lásky k Praze.** Čtivě napsaná autobiografie Gena Deitche o neuvěřitelných osudových zvratech významného amerického filmaře, který spoluutvářel československé dějiny animovaného filmu.
- ☞ Kazuo Ishiguro: **Pohřbený obr.** Děj románu na pomezí fantasy zasadil autor do počátků raného středověku, kdy se Británie, kterou dávno opustili Římané, nezadržitelně mění v trosky.

Naučná literatura

- ☞ Miroslav Ivanov: **Milada Horáková justiční vražda**
- ☞ Ferdinand Leffler: **Žijte ve své zahradě**
- ☞ Kateřina Salačová: **Sportuj se psem**

SPORTOVNÍ RUBRIKA

TEN, KTERÝ SI DOKÁZAL SPLNIT SVŮJ SEN.....

Jedno z mnoha rčení zní „Rodinu ani sousedy si nevybíráš.“ Ale vždy je velmi příjemné, když v rámci rodiny panují dobré vztahy, když si její členové rozumí. To samé platí i o sousedských vztazích. Hned je život o velký kus snazší a jednodušší, když fungují dobře. A úplně nejlepší to pak je, když se sousedé stanou vašimi dobrými kamarády a přáteli. Jeden z nich, který mě inspiroval k napsání tohoto článku, miluje všechno, co se točí kolem motocyklu. Jízdu, závody, stroje, fanoušky, jezdce profesionální i amatérské. Sám je několikanásobným mistrem republiky v mezinárodních motocyklových závodech amatérských jezdců na silničních okruzích. O své celoživotní lásce, motorkách i závodech vypráví s takovým zaujetím a zápalem, až ve vás probudí zájem a v ten moment padne rozhodnutí, pořídit si motorku také, nejlépe hned zítra, a začít jezdit, protože neexistuje na světě nic krásnějšího, než pohled na svět ze sedla motorky.

Jak se vlastně tato životní vášeň našeho souseda a kamaráda rodila a rozvíjela? Své dětství prožil na Batíně, rodiče hospodařili na několika hektarech půdy, chovali dobytek i koně. Nejprve

patřila pozornost malého kluka živým koním. To se ale změnilo, když ho otec začal brát s sebou na motocyklové závody do Jičína, do Hořic a začal sledovat televizní přenosy motocyklových závodů z brněnského okruhu. Na vlastní oči mohl vidět všechny nejlepší jezdce a obdivovat jejich mistrovské jezdectví. Při otcově otázce: „Který jezdec se ti nejvíce líbí?“, padla odpověď, která hodně ovlivnila přístup chlapce k tomuto sportu. „Tenhle jezdec se mi líbí.“ „Tak to je František Šťastný!“ Od tohoto okamžiku byl náš nejlepší motocyklový závodník všech dob František Šťastný pro našeho kamaráda velkým vzorem jezdeckým i lidským. Nikdy nepřestal být jeho obdivovatelem a fanouškem a vždycky chtěl být jako on, nejlepším jezdcem a dobrým člověkem. V nadsázce říká, že František je jeho druhý otec.

Stále více a více ho přitahovala otcova motorka Jawa Pionýr, zaparkovaná ve stodole. Začal pronikat do technických tajů stroje. Ale největší touhou bylo na motocyklu jezdit. Nejprve tajně, aby otec nevěděl, si bral motorku a jezdil po okolí. Samozřejmě, že to všechno „prasklo“. Byla z toho domluva a uzamčení motorky, ale ani to ho ne-

zastavilo, protože už byl plně pohlčen vášní k ježdění. Byl rozhodnut vyučit se automechanikem, po škole se přihlásit jako zkušební jezdec motocyklů tovární značky Jawa a pokud by se zadařilo, stát se závodníkem a reprezentovat Československo v motocyklových závodech. Bohužel všechny představy a sny utnul otec hned v zárodku, když ani po třech prosbách nedal souhlas k vyučení automechanikem a donutil syna, aby se vyučil zedníkem. Což se také stalo. Protože mu učení šlo velmi dobře a úspěšně ukončil školu závěrečnou zkouškou, nebyl problém sehnat práci a postupně se osamostatnit. Řidičské oprávnění měl, motorku zatím ne. Občas se svezl na vypůjčené nebo dělal osobního řidiče starším a rozvážel je domů.

Prvním pořádným strojem, který si koupil, byl motocykl Jawa 350 v červeném provedení. Na něm se proháněl po okolí Batína. Ten pak vyměnil za Jawu 350 tmavě zelené barvy. Jeho styl jízdy poznal už každý a ten, kdo o světě motorů věděl více, musel vidět, že má před sebou kluka s obrovským talentem a citem pro stroj i silnici. V jednadvaceti letech se oženil, založil rodinu. Ve své manželce našel spřízněnou duši, která tolerovala jeho velkou lásku. Nikdy ho nechtěla převychovat, vždy ho podporovala a snad si i zvykla na jeho častou nepřítomnost u rodiny, ať kvůli jeho práci nebo kvůli jeho ježdění. Jednu jistotu měla ale vždy, rodina byla a je na prvním místě, o rodinu se dokázal a dokáže postarat vždycky.

Kamarád je řemeslníkem, kterého by chtěl mít na své stavbě každý. Velký dřič, neexistuje pro něj věta „To nejde“, se vším si dokáže poradit. Málokdo vydrží jeho pracovní tempo a nasazení. Všichni, kteří ho mohli vidět při pracovním nasazení, mi dají za pravdu. A je nás myslím docela slušný počet. Dřina, málo spánku, málo času na odpočinek a na rodinu směřovala k jedinému cíli,

ke koupi pořádné závodní motorky a k účasti na motocyklových závodech, zatím jako divák.

Každý rok v srpnu, již od roku 1965, se vydává jako divák a fanoušek na Velkou cenu Brna, která je nedílnou součástí Mistrovství světa silničních motocyklů Moto GP. Do roku 1982 se závodilo na přírodním okruhu. V roce 1987 vznikl nový moderní autodrom Masarykův okruh. Jako velkého fanouška a obdivovatele veškerého dění kolem motoristického sportu vedly jeho první kroky po příjezdu na okruh co nejbližší depa, doslova visel na plotě, kolikrát až do rána, jen aby mohl pozorovat všechny ten ruch kolem, servismeny, jak připravují stroje, jezdce v debatě s techniky, jak se jezdci i stroje připravují na závody a snil o tom, že i on bude jednou stát v Brně na startovním roštu a závodit. Žádný ročník Velké ceny nevynechal, ani když se mu stal úraz nebo pár dní před závody onemocněl, raději se nechal lékařem uznat práce schopným, jen aby tam mohl být. Brno je prostě srdeční záležitost navždy. Na brněnský okruh se sjížděla a dodnes sjíždí špička motocyklového sportu. Díky tomu mohl obdivovat a fandit takovým legendám jako byli v šedesátých a sedmdesátých letech Angličané Phil Read, Mike Hailwood, Bill Ivy, Italové Agostini, Renzo Pasolini, Walter Villa, Loris Capirossi, Luca Cadarola, Angelo Nieto, létající Fin Jarno Saarinen, Australan Jim Redman, Španěl Angelo Nieto, Švýcar Luigi Taveri, Venezuelan Johnny Cecotto. V osmdesátých letech Ital Fausto Gresini. V devadesátých letech Italové Max Biaggi, Marco Melandri, Američani Wayne Rainey, Nicky Hayden, Novozélanďan Michael Doohan, Stoner a jiní.

Na okruzích se v této době objevuje mladý a velice talentovaný italský jezdec Valentino Rossi. Tohoto vynikajícího a skromného jezdce, držitele devíti titulů mistra světa, obdivuje nejvíce a stal se jeho velkým fanouškem. O všech těchto vyjmenovaných závodnících i dalších má náš soused neuvěřitelné až encyklopedické znalosti a dokáže o nich samotných strhujícím způsobem vyprávět.

I tehdejší socialistické Československo mělo vynikající jezdce – např. Antonín Vitvar, Václav Parus, Stanislav Malina, František Boček, Bohumil Staša, Gustav Havel, Miroslav Čada, Jiří Koštiř, František Bartoš, ze slovenských pak František Srna, František Kročka a samozřejmě náš nejúspěšnější František Štastný.

I v dalších městech, motocyklovému sportu zaslíbených, fanoušci sledují jízdy československých, potažmo českých závodníků. Především v nedalekých Hořicích, kde se od roku 1936 s přestávkami, pořádají mezinárodní závody 300 zatáček Gustava Havla, obnovený závod Cena města Jičína, dříve Cena Prachovských skal, Kolštejnský okruh v Branné – Cena Václava Paruse, Cena Františka Štastného Dvůr Králové, MČR Most, Česká Turist Trophy Hořice – malé Brno, jak si závody osobně přejmenoval, Mistrovství a Přebor ČR přírodní okruhy Dymokury. Tak to je výčet těch nejdůležitějších závodů, které jako divák nikdy nevynechá. Před startem těchto závodů navštíví jezdecké depo, pozdraví se se současnými jezdci Markem Červeným, Kamilem Holáněm, Michalem Indi Dokoupilem i dalšími a popřeje hodně štěstí.

Motocykloví diváci a nadšenci jsou jedna velká rodina, všichni se znají, těší se na setkání a hlavně na nekonečné debaty a popichování, kdo je lepším závodníkem a kdo vyhraje. V této společnosti se kamarád cítí asi nejlépe. Také on patří mezi známé tváře v této rodině, je vyhledávaným společníkem a uznávaným amatérským jezdce, který má za sebou řadu vynikajících výsledků.

V dobách socialismu se závody pro amatérské jezdce nepořádaly. Kdo měl motorku, mohl se svést maximálně na závodech historických motocyklů, ale to nebylo to pravé závodění. K té době také patřilo to, že pořádná motorka nešla ani koupit. Na trhu byly stroje československé výroby značka Jawa nebo ČZ. Když už jsi to štěstí měl a motorku vlastnil, těžko se zase sháněly náhradní díly. Bylo to jedno velké dobrodružství a řadu věcí si člověk musel dělat na koleně sám. Naštěstí přišla

Sametová revoluce a s ní i jiné možnosti. Trh se otevřel, byla možnost vycestovat a za hranicemi se poohlédnout po kvalitnějších strojích.

A tak si kamarád splnil jedno ze svých přání a v garáži se objevil italský motocykl Cagiva 125

Díky vysokému výkonu, solidnímu podvozku a skvělým jízdními vlastnostem je to dodnes velmi vyhledávaný stroj. I když na ní najezdil stovky kilometrů, pořád měl představu o motorce daleko výkonnější. V roce 2008 se mu naskytla příležitost ke koupi motocyklu Yamaha R1 1000 v závodní verzi, přivezen byl z Itálie. Bylo to právě v době, kdy slavil šedesáté narozeniny. Na počest Valentina Rossiho byl motocykl vystrojen do tmavě modré barvy se zářivě žlutou a číslem 46.

Při jedné z vyjížděk se jela skupina motorkářů, včetně našeho souseda, podívat na motocyklové závody na silniční okruh do Mostu. Až tam zjistili, že je také vypsán závod pro amatérské jezdce. Přihlásil se, odjel závod a vyhrál. V Mostě jeho závodění v roce 2010 začalo. Pak byly vypsány i další závody, v Branné na městském okruhu, také vyhrál. Dodnes si skalní fandové pamatují, jak „dal na frak“ o generaci mladším závodníkům. A pak to přišlo. Vypsány byly mezinárodní závody na brněnském Masarykově okruhu. Největší životní sen a přání se stalo skutečností. Postavil se na startovní rošt milovaného brněnského okruhu. Čekalo ho 10 kvalifikačních kol a následně závod na 25 kol. V kvalifikaci měl nejlepší čas a do závodu startoval z prvního místa. Než se rozsvítla startovací světla, aby pustila jezdce na trať, před očima mu proběhl v pár sekundách celý jeho život. Myslel na rodiče, co by tomu řekli, že si konečně plní to, po čem celý život toužil – je v Brně a jede závod. Od startu držel první pozici, po celý závod nepustil nikoho před sebe a vyhrál. Stal se vítězem mezinárodních motocyklových závodů. Mohl si tak vychutnat ten nekrásnější pocit – stál na nejvyšším stupínku a zněla naše státní hymna.

Pár desítek minut odpočinku a už zase na trať, tentokrát závodu Mezinárodní mistrovství České republiky. V kvalifikaci vybojoval opět první místo na startu. Ani v tomto závodě nenašel svého přemožitele a vyhrál. Domů se vrátil s dvěma poháry a vítěznými vavříny.

Vítězné vavříny pak sklízel v Brně každý rok. Takže je sedminásobným mistrem České republiky a několikanásobným vítězem Mezinárodních závodů. Traťový rekord z Brna drží v čase 2:10 min. a to je dosud nejrychlejší čas dosažený amatérským jezdcem. Největší boje na trati svádí s italským jezdcem Umberto Rumianim na motocyklu MV Agusta F4 1000. Motocykl MV Agusta je nejkrásnějším strojem mezi všemi. Takový stroj vlastnit bylo dalším kamarádovým velkým přáním. I to se mu splnilo. V roce 2010 se podařilo motocyklovému prodejci a nadšenci objevit a zakoupit pro našeho kamaráda motocykl MV Agusta F4 750, spojení brutální síly, technické vyspělosti a umu italských designerů. Svých vítězství dosahoval jak na motocyklu Yamaha, tak i na MV Agusta.

Z jezdeckého hlediska si nejvíce cení druhého místa, kterého dosáhl v Brně vloni v závodě superbiků, do kterého se kvalifikoval vítězstvím v závodě o mistra republiky. Podle dosaženého času v závodě se na startu postavil na páté místo. Na trati došlo k přímému soubo-

ji profesionálních jezdců s amatéry. Dopadlo to více než dobře. Hned od startu za to pořádně vzal, předjel tři jezdce před sebou a dojel druhý. Druhé místo za polským jezdcem Pawlem Szkopkem, který má za sebou i účast v závodě mistrovství světa superbiků, je více než výmluvné, když si uvědomíme, jaký servis a materiál má k dispozici. To vše vypovídá o jezdecké kvalitě našeho kamaráda, který za sebou nechal všechny ostatní profesionální jezdce. Tohoto výjimečného výsledku dosáhl právě na motocyklu MV Agusta.

Často dostává otázku, zda nemá strach na tak výkonných strojích jezdit. „Strach nemám, ale respekt určitě. Abych vyhrál, musím se na svůj motocykl spolehnout a on na mě. Musí cítit, že ho povedu bezpečně a splynu s ním v jeden celek. Jeden bez druhého nic nedokážeme.“

Jen pro zajímavost: svoji absolutní nejvyšší změřenou rychlost má 317 km/h.

Paradoxně ke komplikovaným úrazům došlo při práci na stavbách častěji než na motorce. Vážnějšího rázu byly pouze dvě nehody, naštěstí nezanechaly žádné následky. Důležitá a pečlivá je i péče o závodní stroj, po každé jízdě je nejprve poskytnut servis motorce, potom jezdcí.

A další otázkou je, jak dlouho ještě bude jezdit? Jezdit si pro radost by

chtěl co nejdéle, nejlépe až do úplného konce, bez motorky si život neumí představit. Závodit bude do té doby, než pozná, že na trati ostatním jezdcům překáží. Pak bude čas skončit, ale zatím vyhrává.

Kde pořád bere tu energii a fyzickou sílu závodit s jezdci o generaci mladšími? Základní fyzický fond si přinesl z dětství a rozvíjel ho neustálou činností, prací na hospodářství rodičů a tvrdou celoživotní dřinou v zaměstnání. Jezdění miluje tak moc, že když usedne na motorku, zapomene na svět kolem sebe a zase je tím klukem, který bral tátovi motorku ze stodoly, aby mohl jezdit.

Před sedmdesáti lety se narodil „Motocyklový Batínský bůh“. V sobotu 14. dubna oslaví náš souseď a kamarád pan **Milan Boček 70. narozeniny**. Jeho přátelé, kamarádi, známí a sousedé mu k tomuto kulatému výročí přejí především všechno nejlepší, pevné zdraví, hodně štěstí, stále dobrou náladu. Ať si i nadále plní své sny a přání, protože si to zaslouží. Všechno to, co vlastní a co si vybudoval, získal jenom díky sobě, své pracovitosti, cílevědomosti a zarpullosti. Bez podpory manželky Vlasty a rodiny by to nešlo. Přejeme mu, aby v něm pořád žil ten kluk, který chtěl jenom jezdit na motorce. Ještě hodně „umístění na bedně“, ať můžeme slavit!!!!

Z. H.

MIC SOBOTKA INFORMUJE

V letošním roce místo jara na naše dveře spíše ťukala chřipka. Ale i přes veškerá úskalí MIC Sobotka s ohledem na významný rok 2018, rok plný osmiček, objednalo pro své návštěvníky dvě výroční vizitky s tématem vzniku republiky v roce 1918 a jednu věnovanou vzpomínce na rok 1968. A také byla objednána turistická známka s připomínkou na osobní návštěvu prezidenta osvoboditele, Tomáše Garrigua Masaryka, v Sobotce. Ale nesmíme zapomenout ani na naše město samotné. Rok 2018 je i rokem, kdy uplyne

520 let od povýšení Sobotky na město. A i k této, pro nás tak významné události, jsme se rozhodli vydat výroční vizitku, vizitku, která vzdává hold tomuto výročí. Jinak i nadále se MIC Sobotka těší nejenom na nové turisty, kteří se v letošním roce rozhodnou cestovat do Českého ráje a poznávat krásy, které nás obklopují, ale i na naše občany, pro které máme připravenou stálou nabídku služeb kopírování, skenování, tisku, internetu. A pokud budeme úplně tiší, za chvíli uslyšíme něžné ťukání... *Radka Vokounová, MIC Sobotka*

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

KULTURNÍ KALENDÁŘ

14. 4. 1828 se narodil mladoboleslavský knihtiskař **Josef Zwinkl**. Tiskl také časopis Boleslavan.
22. 3. 1838 se narodil v Jindř. Hradci sobotecký soudce, pozdější dvorní rada **František Geist**.
24. 3. 1858 zemřel sobotecký lékař a čestný občan města **Jan Sokol**; byl to výtečný hudebník.
25. 4. 1858 se narodil v Oseku **Matěj Macoun**, první učitel Fráni Šrámka v sobotecké škole.
7. 4. 1868 se narodil **Matěj Balák**, majitel obchodu, řeznictví, hospody a pily na Staňkově Lhotě.
29. 4. 1878 zemřel sobotecký notář a dlouholetý pracovník městské samosprávy **Jan Mach**.
5. 4. 1888 se narodil sochař **Rudolf Březa**, autor plastik na OZH v Sobotce, dnešní spořitelně.
10. 4. 1888 se narodil **Augustin Šolc**, hospodský, kronikář a dobrý znalec historie Vlčího Pole.
21. 4. 1888 se narodil malíř Českého ráje, krajinář **Jaroslav Šámal**. Vystavoval také v Sobotce.
9. 3. 1898 se narodil kdanický kronikář **Josef Linka**, řadu let spolupracovník našeho časopisu.
21. 4. 1898 se narodil znalec Českého ráje, ochránce jeho přírody a památek **MUDr. Jiří Šolc**.
5. 3. 1908 se narodil **Josef V. Kučera**, zakladatel vlastivědného časopisu Českého ráje Beseda.
14. 3. 1908 se narodil odborník v radiotechnice **Ing. Josef Svárovský**, docent pražské techniky.
28. 3. 1908 se narodil známý sobotecký obchodník, fotograf, hasič a zahrádkář **Josef Jindra**.
11. 4. 1918 zemřel v Německém (Havlíčkově) Brodě berní **František Šrámek**, otec básníkův.
15. 4. 1918 zemřel ve Vlastibořicích sobotecký rodák, římskokatolický farář **Karel Samšíňák**.
5. 3. 1928 zemřel ředitel měšťanské školy v H. Brodě **František Borovička**, rodák ze Spařenců.
25. 3. 1928 se narodila umělecká fotografka **Marie M. Šechtlová** z Tábora; tvořila i v Sobotce.
2. 4. 1928 se narodila ve Vlachově Březí učitelka a básnířka **Blanka Šváblová**. Učila v Sobotce.
18. 4. 1928 zemřel v Praze na Smíchově náš rodák, odborný právní spisovatel **Jan Trávníček**.
22. 4. 1928 zemřel dlouholetý náměstek okresního starosty **Josef Vejprava**, statkář z Přepěří.
26. 4. 1938 zemřel majitel závodu na trikotové zboží, dřívě koželužny v Sobotce **Josef Tchám**.
28. 4. 1938 zemřel sobotecký obchodník a člen rady a zastupitelstva města **Raymund Kuchař**.
6. 4. 1948 zemřel dlouholetý starosta Sokola v Sobotce, úředník okresního soudu **Josef Forst**.
22. 4. 1948 se narodil sobotecký kulturní pracovník **Petr Pfeifer**. Byl redaktorem našeho ZŠS.
20. 3. 1968 zemřel římskokatolický děkan mladoboleslavský **P. František Urban** z Markvartic.
9. 3. 2008 zemřel majitel Kosti **Norbert Kinský dal Borgo**, kterému byl hrad vrácen v restituci.
3. 4. 2008 zemřel sochař **Vladimír Preclík**, autor busty Václava Špály před městským úřadem.
19. 4. 2008 zemřel nepřívěcký kronikář **Josef Ort**, psal o poválečném zemědělství Sobotce.
20. 4. 2008 zemřela sobotecká učitelka a dlouholetá kulturní pracovnice **Zdenka Holubová**.

K. B.

BLAHOPŘEJEME

Dne 2. února oslavila své 90. narozeniny naše milá a starostlivá maminka, babička a prababička, paní **Marie Borovičková**, rozená Zahradková. Děkujeme jí za její celoživot-

ní péči a obětavost. Obdivujeme, jak statečně čelí trápení, která často s sebou stáří přináší. Je stále duševně svěží díky radostné mysli, pro humor, jenž zdědila po svém otci, panu Václavu Zahradkovi.

Přejeme hodně zdraví, maminko.

JUBILEA

Dne 14. 2. 2018 se dožil pan **Jiří Havelka** ze Sobotky, Jeřábkovy ulice, 85 let. Do patnácti let žil v Čechelicích u Mělníka. Pak šel studovat na strojní průmyslovou školu. Jako chemik laborant dále absolvoval vojenskou školu,

dosáhl hodnost kapitána. Je to muž mnoha profesí. Pracoval jako technický úředník v Jablonci nad Nisou a v Turnově na vojenské správě. Má dvě děti, pět vnoučat a šest pravnoučat. Je stále čilý, má rád procházky přírodou a luštění sudoku. V Sobotce má syna, který ho často navštěvuje.

Panu Havelkovi přejeme, aby byl stále čilý, také hodně zdraví a pohodu.

Dne 28. 2. 2018 oslavila 80 let paní **Miloslava Lindrová**, rozená Holubová ze Sobotky. Dlouhodobě bydlela v Sokolově a na důchod se vrátila do své rodné Sobotky, aby mohla opatrovat svou maminku. Dvacet let zde již bydlí

natrvalo. Má dva syny, oba jsou lékaři. A také má šest vnoučat, má z nich velkou radost. Má pěkný domek se zahradou. Po celý svůj život pracovala jako stavební inženýrka. Její dva bratři již zemřeli, hodně na ně vzpomíná.

Paní Lindrové přejeme zdraví, spokojenost a pohodu.

Dne 1. 3. 2018 oslavila 91 let paní **Alena Kuželová** ze Sobotky. Přestože bydlí s dcerou, která se o ni stará, je stále soběstačná. Ráda si povídá o starých časech a vnímá, jak se změnilo okolí. Těší se na jaro a na zahrádku.

Paní Kuželové přejeme zdraví a vše nejlepší.

Dne 4. 3. 2018 oslavil 94. narozeniny pan **Jaroslav Balák** z Předměstské ulice v Sobotce. Je to stále usměvavý pán, vše si pamatuje a rád si povídá o lidech, které znal. Je členem baráčníků, kteří mu pravidelně chodí blahopřát. Bydlí s dcerou, která se o něj stará.

Panu Balákovi přejeme vše nejlepší a pohodu. Ať ho humor neopouští!

Dne 8. 3. 2018 oslavil své 93. narozeniny pan **Hais** ze Sobotky z Krátké ulice. Nyní bydlí v DPS Sobotka. Zde je spokojený, a protože ho bolí nohy, jezdí k němu pečovatelky z Libošovic.

Panu Haisovi přejeme zdraví a spokojenost do dalších let.

Dne 14. 3. 2018 oslavila 90 let paní **Jarmila Dlouhá** ze Sobotky-Šafrance. Protože už ji zdraví tolik neslouží, pečují o ni její syn s manželkou.

Přejeme jí zlepšení zdravotníka, pohodu a spokojenost.

Dne 23. 3. 2018 slaví paní **Marie Zacharová** ze Sobotky Krátké ulice krásné 80. narozeniny. Vůbec na svůj věk nevypadá, je čilá, chodí na procházky se svým pejskem, kterého má pro potěšení. V Sobotce se jí moc líbí, žije zde v DPS. Narodila se v Kosmonosích, kde také žila. Pracovala jako mzdová účetní

ve Škodovce. Pak též bydlela v Praze. Má dvě děti, čtyři vnoučata a tři pravnoučata. Z dětí má radost a ti jí lásku oplácejí svými návštěvami.

Paní Zacharové přejeme zdraví, štěstí a spokojenost do dalších let.

Dne 29. 3. 2018 oslavila 90. narozeniny paní **Zdeňka Hofmanová** ze Sobotky – Na Zadní cestě. Čilá, stále soběstačná paní. Ráda vzpomíná na staré časy, vše si pamatuje, hezky se s ní povídá a vzpomíná. Paní Hofmanová má dvě děti, Zdeňka a Járu, dvě vnučky, Te-rezku a Zuzanku, a dvě pravnoučata, Jáchyma a Márinku. A třetí pravnoučátko je již na cestě, rodina očekává narození každým dnem. Syn Jára s ní bydlí a se vším jí pomáhá.

Paní Hofmanové přejeme vše nejlepší, zdraví a spokojenost.

OPUSTILI NÁS NAVŽDY

ÚNOR

Dne 20. února zemřel ve věku nedožitých 85 let pan **Oldřich Musílek**.

BŘEZEN

Dne 1. března zemřel ve věku 68 let **Vladimír Hudec**.

Dne 6. března zemřela ve věku nedožitých 90 let paní **Marie Vaněčková**.

Dne 7. března zemřela náhle ve věku nedožitých 60 let paní **Eva Pastorková**, rozená Ottomanská.

Dne 15. března zemřela ve věku nedožitých 83 let paní **Marie Černá** z Oseka.

Dne 22. března zemřel ve věku 71 let **Josef Ort**, dlouholetý starosta Libošovic.

Dne 25. března zemřel náhle ve věku 83 let pan **Josef Žďánský**.

VZPOMÍNÁME

V životě jsou chvíle, se kterými se člověk nikdy nesmíří.

6. dubna 2018 uplynou tři roky, kdy nás navždy opustil **ing. Vláda Šulc**. Dne 1. 6. 1968 před padesáti lety jsme si řekli společně ano.

22. srpna se Vláda narodil, letos by slavil 75 let.

Žádný čas není tak dlouhý, aby nám dal zapomenutí...

Vzpomínka na dědu: „Na dědu si doted' pamatuji a nikdy na něj nezapomenu. Byl hodný, pracovitý. Každý den vstával ve čtyři hodiny ráno do práce. Děda byl také chytrý, když něco začal, tak to vždy dokončil. Byl také spravedlivý, štedrý, měl silný hlas. Když někdo zlobil, tak ho svým rázným slovem uklidnil. Sice s námi netrval tolik času, ale za to vše na něj nikdy nezapomenu.“

manželka a synové s rodinami

Letos vzpomínáme dvacátého výročí úmrtí pana **Jindřicha Žemličky** a paní **Heleny Žemličkové**.

Helena Hlaváčková – Žemličková s rodinou

Bolest čas zmírňuje, krásné vzpomínky zůstávají...

Dne 5. 5. 2018 uplyne 10 let ode dne, kdy nás navždy opustil ve věku přechodu do Abrahámových let náš manžel, otec, bratr, strýc, pan **Jaroslav Koťátko** ze Sobotky.

Járo, stále vzpomínáme!

Manželka Jaroslava, dcery Pavla a Petra s rodinami, sourozenci Pepík, Marie, Lenka

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE V SOBOTCE A OKOLÍ

20. 4. / 18:00

MODRÁ KREV – Drobná šlechta Sobotecka

sál spořitelny v Sobotce

24. 4. / 18:00

MAROKO

Cestopisná beseda s projekcí.

Muzeum F. Šrámka

26. 4. / 18:00

ŽIVOT A DOBA SPISOVATELE KARLA ČAPKA

Beseda s ředitelkou Památníku K. Čapka paní Kristinou Váňovou k výročí úmrtí tohoto významného autora.

Městská knihovna F. Šrámka v Sobotce

Současně je pro veřejnost do konce dubna v prostorách knihovny otevřena stejnojmenná výstava.

27. 4. / 9:30

MASARYK jako symbol: politik – vědec – osobnost

Přednáška prof. PhDr. Z. Beneše, CSc.

sál spořitelny v Sobotce

1. 5. / 14:00

TOMÁŠ HŘIVNÁČ – grafiky

Vernisáž výstavy. Hudební doprovod Josef Žemlička saxofon a Bohuslav Lédli klavír. Sólo na bicí Tomáš Hřivnáč.

Šolcův statek

11. 5. / 18:00

KŘEST KNIHY – SKALNÍ PTÁCI ČESKÉHO RÁJE

VERNISÁŽ VÝSTAVY

Městská knihovna F. Šrámka Sobotka

13. 5. / 7:00

Vítání ptačího zpěvu

Přidejte se k nám již tradičně spolu s RNDr. Z. Mrkáčkem za našimi pěvci.

Sraz na náměstí u kašny v Sobotce

18. 5. / 18:00

MODRÁ KREV – Šlechtická heraldika, závěr cyklu, odměna stálým návštěvníkům (patriot Sobotecka)

sál spořitelny v Sobotce

19. 5. / 10:00

PROCHÁZKA PO SOBOTCE – KOSTEL SV. MÁŘI MAGDALENY

Komentovaná procházka s prom. historikem K. Bílkem.

Sraz před informačním centrem

Třetí ročník festivalu „Nezakřiknutí 2018“ – foto: R. Vokounová

24. 5. / 9:00 – 12:00

**ZUŠ OPEN – hudební dílny v ZUŠ – spořitelna Sobotka
KONCERT NA ZÁMKU HUMPRECHT – 17:00**

25. 5.

NOC KOSTELŮ

kostel sv. Máří Magdaleny v Sobotce se připojí k celostátní akci „Noc kostelů“.

27. 5. / 14:00

DĚTSKÝ DEN

Soutěže, vystoupení mažoretok, sokolů a další zajímavý program na hřišti za sokolovnou.

1. 6. / 17:00

RODINNÝ KONCERT

Žáci ZUŠ Sobotka si zahrají se svými rodiči.

sál spořitelny v Sobotce

PÍSKOVNA UJKOVICE

Písek tříděný a netříděný

Doprava písku

Drcení a třídění stavebních materiálů

telefon:

expedice: 722 820 167

doprava: 720 489 353

drcení, třídění materiálu: 602 351 159

e-mail: ladislav.seda@centrum.cz

WWW.PISKOVNAUJKOVICE.CZ

Nechte svůj pozemek či zahradu vydělávat

Pronajměte jej krátkodobě (i 1 den)
slušným turistům a karavanistům.

kontaktujte nás:

tel: 725 914 111

info@bezkempu.cz

www.bezkempu.cz

WWW.DREAMFORYOU.CZ

**FESTIVAL
ČARODĚJNICE
2018**

**28. 4. 2018 KEMP A KOUPALIŠTĚ
V SOBOTCE**

SOUTĚŽE PRO DĚTI / KRAMPUS ČARODĚJNICE / BUMPER BALL
TRAMPOLINA / NAFOKOVACÍ HRAD / NEJHEZČÍ ČARODĚJ / ČARODĚJNICE

ZAČÁTEK AKCE JIŽ VE 14:00

VSTUPNÉ: DÍTĚ - 30,- / DOŠPĚLÝ - 70,-

LFDS **KEMP A KOUPALIŠTĚ V SOBOTCE** **DREAM 4 YOU** Sobotka **STANKY**

25.05.18 NOC KOSTELŮ

Zůstávali přes

NOC

v blízkosti Božího domu.

WWW.NOCKOSTELU.CZ

VÝROČNÍ TURISTICKÁ NÁLEPKA

MĚSTO SOBOTKA 22. ŘÍJNA 1921

100. VÝROČÍ VZNIKU ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY 1918-2018

SOBOTKA
22. ŘÍJNA 1921 - NAVŠTĚVA MĚSTA T. G. MASARYKEM,
100. VÝROČÍ VZNIKU ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY, 1918-2018

www.turisticke-znamky.cz

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky – vydává MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO SOBOTKA, nám. Míru 3, 507 43 Sobotka
tel.: 493 571 618; e-mail: mks@sobotka.cz, www.sobotka.cz. Odpovědná redaktorka: Pavlína Havlová, redakční rada: Karol Bílek,
Jan Janatka, Marie Sekerová, Magdaléna Šrůtová, Radka Vokounová. Externí spolupracovníci Lubor Jenček ml., Ilona Jalovecká.
Grafická úprava a tisk: MS Polygrafie s. r. o., Horka 35, 294 01 Bakov nad Jizerou, www.ms-polygrafie.cz.
Uveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat názory redakční rady Zpravodaje. Za věcnou správnost odpovídají autoři příspěvků.
ISSN 12 12 – 7906; MK ČR E 11563. Uzávěrka dalšího čísla 25. 5. 2018.